

Naša Gospa

Giuseppe Catani

Bogoljub

Marijino obiskanje
(2. jul.)

JULIJ

XXXIX. LETNIK

1941-XIX

Rim — Ljubljana

Listi so obširno in s posebnim poudarkom opisovali pomen izrednega potovanja slovenske delegacije (14 sosvetnikov Ljubljanske pokrajine z ljubljanskim županom), ki je pod osebnim vodstvom Visokega Komisarja, eksc. Graziolija, v dneh od 6. do 10. junija 1941 obiskala Rim, da se je predstavila s svečanim pozdravom Duceju in poklonila vrhovnemu poglavarju sv. Cerkve, papežu Piju XII. Ko so si odposlanci ogledali znamenitosti svetega mesta ter njega veličastne zgradbe in naprave zadnjih dveh desetletij, so bili sprejeti pri Voditelju velike Italije in se prepričali z veselim priznanjem o njegovih načrtih za napredek in povzdigo Ljubljanske provincije.

V ponedeljek, 9. junija, je pa odposlanstvo bilo deležno posebne audience pri svetem očetu. V svojem presrčnem odgovoru na pozdrave se je papež Pij XII. s hvaležnostjo spominjal trenutka, ko je bil še kot kardinal in odposlanec sv. stolice — med vožnjo na Eoharistični kongres v Budimpešti — slovesno sprejet in pozdravljen od Slovencev v Ljubljani. Izrekel je dobrodošlico delegaciji in naročil pozdrave vsem prebivalcem ljubljanske škofije in pristavil: Ostanite trdni in goreči v veri ter stano vitni v krščanskem žipljenju! Nato je vsem podelil apostolski blagoslov.

Kralj Herod in papež Peter

(Mašno berilo na praznik sv. Petra in Pavla; 13. poglavje Apostolskih del.)

V onem času pa je kralj Herod stegnil roko, da bi mučil nekatere izmed udov Cerkve.

Mučil. Torej se zelo moti, kdor misli, da je krščanska vera le sladko opojno čustvo in sama rožna pot. Kristus pravi: Odtrgaj se od sveta, nosi križ za menoj, bodi velik, reši svojo dušo! Le tako si podoben svojemu kralju.

Kralj Herod Agripa je vnuk morilca betlehemskih otrok. Mlada leta je preživel v cesarskem Rimu. Zelo spretno je igral zgubljenega sina, nečistoval, popival in zapravljal je tako, da se je komaj še mogel vrniti v Galilejo k tistemu Herodu, ki se je iz trpečega Jezusa norčeval. Ta mu je

milostno naklonil ne posebno laskavo službo tržnega nadzornika. Mladi razuzdanec se je pa dela takoj naveličal; pobegnil je v Aleksandrijo, od tod pa v Rim, kjer so ga upniki napadli kakor jastrebi. Cesar Tiberij ga je pa zaradi političnih spletk celo vrغل v ječo. A orientalski princ je imel večjo srečo ko pamet. Na cesarski prestol je prišel njegov vinski bratec Kaligula. Ta je odstavil njegovega sorodnika in ga s prešuštno Herodiado vred izgnal na Francosko, Herodu Agripu pa je na glavo posadil kraljevsko krono in mu izročil vso Sveto deželo, kakor jo je imel njegov stari oče, ko so bili trije modri pri njem v avdienci.

Ta mož — če je vreden tega imena — je torej nekega dne stegnil roko, da bi mučil nekatere izmed udov Cerkve. Vzroka seveda ni imel nobenega, a mučenje in veselje nad bolečino drugih se je v Herodovi družini pretakalo po žilah in dedovalo od rodu do rodu. Predobro pa je Herod Agripa tudi vedel, da ga noben njegov podložnik ne ljubi. Ne, še sovražijo in kolnejo ga zaradi njegove preteklosti in zaradi zločinov njegovih očetov. Treba torej nekaj storiti, da se vodilnima krogooma farizejev in saducejev prikupi! Nekaj, kar bo tem ljudem všeč, za kar mu bodo hvaležni. Potem bo pogнал korenine v njih srcih in po zgledu starešin ga bo vzljubilo tudi ljudstvo.

O babilonskem kralju Nebukadnezarju je dejal prerok Jeremija, da je božji hlapec, namreč zato, ker Bog z njegovo vojsko Jude kaznuje. Podoben hlapec je menda hotel biti tudi svobodomiselni materialist Herod Agripa, ki je pomagal, da se je spolnila Jezusova napoved: »Pride celo ura, da bo vsak, ki vas umori, menil, da služi Bogu. Izročali vas bodo sodiščem in vas bičali v svojih shodnicah; in pred poglavarje in kralje vas bodo vlačili zaradi mene« (Jan 16, 2; Mt 10, 17. 18).

Mož, ki ni imel nobene vere, je zaradi vere dal najprej zapreti in bičati nekaj kristjanov, češ da so veri nevarni ljudje. Tenko je prisluškoval, kako stvar učinkuje. No, kakor vidite, kar dobro! Farizeji in saduceji pravijo: »Končno vendar vladar, ki ve, čemu ima žezlo.« Dobri ljudje se pa tiho žalostijo, radi bi pomagali, toda kako? Boje se, da bo odpor proti krivičnemu kralju rodil le še več nedolžnih in nepotrebnih žrtev in da bodo poslednje reči hujše od prvih.

Herodu Agripu pa raste pogum. Umoril je z mečem Jakoba, Janezovega brata, jeruzalemskega apostola.

Jakob najbrž še ni imel štirideset let in je bil na videz silno potreben za Jeruzalem in za ves svet, saj je že na Španskem vero oznanjal. Morda bi bil še tako lep evangelijski pisatelj kakor njegov brat Janez in bi bil tisoče ljudi za Gospoda pridobil. A Jezus je vedel, da bo vojskujoči se Cerkvi tudi njegova mučeniška kri dragocen blagoslov, zato ni Herodovega meča pre-stregel.

Ko je pa kralj videl, da je to Judom všeč, je dal zgrabiti še Petra, prvega papeža, vidnega poglavarja Kristusove Cerkve na zemlji. Ni pustil, da bi Jeruzalem bil Rim, večno mesto, prestolnica namestnikov Jezusa Kristusa.

To je bilo v dneh opresnikov. Ko ga je prijel, ga je vrغل v ječo in dal stražiti štirim četvoricam vojakov, ker ga je hotel po veliki noči privedi pred ljudstvo.

To je bila strašna velika noč za jeruzalemske kristjane in za vso Kristusovo Cerkev! Kakor pred devetimi leti, ko je Zveličar na križu umrl. A kristjani so vedeli, da imajo orožje, ki zmore vso hudobijo sveta. V družinah in v verskih zbirališčih so se shajali k zaupni molitvi.

Cerkev pa je zanj neprenehoma k Bogu molila. Boljšega res niso mogli storiti!

Tisto noč, ko ga je Herod hotel privedi pred ljudstvo, je Peter spal med dvema vojakoma, vkleenjen v dve verigi, in stražniki so ječo stražili pred vrati.

Poslednja noč Petrovega življenja! In vendar apostol spi, vkleenjen v dve verigi, med dvema vojakoma, a dva stražita zunaj. To je tisti mož, ki je na Kajfovem dvorišču svojega Učenika zatajil pred dekle. Zdaj pa spi kakor Kristus na ladji v viharju (Cohausz). In kakor prvi papež, mirno spé mučeniki prvih in zadnjih stoletij. Krščanstvo je pač tudi vera mirnega spanja. Zakaj »kadar vas izročé, ne skrbite, kako ali kaj bi govorili; zakaj dano vam bo tisto uro, kaj govorite. Ne boste namreč govorili vi, ampak Duh vašega Očeta je, ki bo v vas govoril« (Mt 10, 19. 20).

In glej, pristopil je angel Gospodov in luč je zasvetila v ječi; udaril je Petra v bok, ga zbudil in rekel: »Vstani hitro!« In verige so mu padle z rok. Nato mu je angel rekel: »Opaši se in podveži si obutev!« Storil je tako. In rekel mu je: »Ogrni si plašč in pojdi za menoj!« Odpravil se je in šel za njim, pa ni vedel, da je res, kar se je zgodilo po angelu, ampak je menil, da vidi prikazen.

Mlada Cerkev z dvema verigama priklenjena na dva vojaka in pred vrati ter na dvorišču patroljirata dva druga. Podoba je, da iz te ječe se Petru res ni mogoče rešiti, še desetkrat manj kot s Kajfovega dvorišča. Peklenska vrata bodo Cerkev premagala že v prvih letih. Ne, ne bodo je ne. Ne Neron, ne Domicijan, ne Dioklecijan, ne Napoleon, ne Calles, ne Lenin. Kadar je treba, ravno o pravem trenutku pristopi angel Gospodov in v ječi zasveti luč, in če Napoleon odvede vkleenjenega šestega Pija, se ta mirnodušno smehlja: »Pij umrje, a papež živi.«

Šla sta mimo prve in druge straže in prišla do železnih vrat, ki drže v mesto: ta so se jima odprla sama od sebe. Ko sta prišla ven, sta prehodila eno ulico in hipoma je odstopil angel od njega. In Peter se je zavedel in rekel: »Zdaj vem zares, da je poslal Gospod svojega angela in me otel iz roke Herodove in od vsega, kar je pričakovalo judovsko judstvo.«

Ko se je razgledal, je prišel do hiše Marije, matere Janeza, s priimkom Marko, kjer jih je bilo mnogo zbranih in so molili. Potrkal je na vežna vrata in prišla je poslušat dekla, po imenu Roda. Ko je spoznala Petrov glas, od veselja vrat ni odprla, ampak je stekla noter in sporočila, da stoji Peter pred vrati. Ti pa so rekli: »Meša se ti.« Toda ona je le še trdila, da je tako. Tedaj so govorili: »Njegov angel je.« Peter pa je še naprej trkal. Ko so odprli, so ga zagledali in so ostrmeli. Zamahnil jim je z roko, da naj molčé, in jim je razložil, kako ga je Gospod izpeljal iz ječe; rekel je tudi: »Sporočite to Jakobu in bratom.« In odšel je ter se napotil v drug kraj.

Ta drugi kraj je Rim, mesto svetovnega cesarstva, srce vesoljne kato-liške Cerkve.

Ko se je zdanilo, ni bila med vojaki majhna razburjenost, kaj se je neki s Petrom zgodilo. Herod ga je iskal, pa ne našel; zaslišal je straže in jih velel usmrtiti.

Šestnajst vojakov je dalo življenje za Petra, prvega papeža. Na videz velika nesreča. A pri Jezusu je tako, če kdo zaradi njega in njegove stvari življenje zgubi, ga v resnici šele najde. Nova valuta!

Drugače je bilo s kraljem Herodom. Odšel je iz Judeje v Cezarejo in tam prebival. Bil pa je silno razjarjen nad Tirci in Sidonci; toda ti so prišli skupno k njemu in ko so pridobili kraljevega komornika-Blasta, so prosili miru, kajti njih dežela je dobivala živež (žito) iz kraljeve; Herod pa je bil izvoz propovedal.

Po posredovanju ministra Blasta je kralj dovolil odposlancem Tircev in Sidoncev javno avdienco v amfiteatru pred velikansko množico njegovih podanikov. Oblekel si je razkošno kraljevsko obleko, vzel žezlo v roko in dejal krono na glavo. Sédel je na prestol in ljudstvu govoril. Dobro je vedel, kako je treba govoriti ljudstvu, ki hoče panem et circenses: kruha in zabave. Kakor magnetičen val je prešinila njegova beseda množico, da je kakor brez uma vzklikala: »Božji glas je to in ne človeški!«

Herod Agripa se ni branil in ni ugovarjal; brezumni kralj je bil ves srečen, da je slepa masa v njem našla boga, podobno kakor so imeli tedanjega rimskega cesarja za božjo prikazen.

Toda pri tej priči, sredi amfiteatra, ko je sedel na kraljevskem prestolu, ga je udaril angel Gospodov — menda isti, ki je bil Petra udaril v bok —, zato, ker ni dal časti Bogu. Kakor da se mu je nenadno predrla stara želodčna rana, so ga popadle bolečine, da se je krivil kakor črv.

Moža, ki je še pravkar mislil, da je Bog, nesejo iz gledališča kakor pohojenega črva, množica pa več ne kliče: Glejte, Bog, ampak si prišepeta: Glejte, človek, in se v strahu razkrajaja.

Zdravnik sveti Luka, ki je to popisal, nič ne pravi, da so klicali kirurga, ampak preprosto, a strokovnjaško konstatira: »Razjedli so ga črvi in je izdihnil.«

To se je zgodilo peti dan bolezní in sedmo leto vlade Njegovega Velikanstva kralja Heroda.

To zgodbo pa zaključuje sv. Luka z nepričakovanim zaključkom:

»Božja beseda pa se je vedno bolj razširjala.«

Pa saj apostolska beseda je božja in človek sluti, da mora biti božji.

Jos. Šimenc.

Lekarna

Nekaj bi te vprašal, ko vidim, da te mori mučna bolezen in te motijo dvomi: Zakaj moram prav jaz trpeti, čemu, kdaj sem to zaslužil?

Odgovori mi na vprašanje: Ali Gospod Bog ve, da si bolan, da imaš jetiko, ali da ti nastajajo kamenčki v žolčnem predelu, v ledvicah, ali da ti čiri razjedajo želodčne stanice?

Ni dvoma, da boš rekel: »Prepričan sem, da ve.«

In dalje: Ali bi Bog ne bil mogel preprečiti tvoje bolezni? Ali bi te ne mogel takoj ozdraviti?

Zopet zatrjuješ: »Bog je vsemočen. Lahko bi vse to storil.«

Zdaj pa še tretje vprašanje: Če bi te Bog lahko pred boleznijo varoval, pred to ali drugačno nesrečo, če bi te lahko v tem hipu ozdravil in rešil neugodja, zakaj pa tega ne stori?

Nič nisi v zadregi in brž odgovarjaš: »Tega ne morem vedeti.«

Če si v krščanskem nauku dovolj poučen, bi pa le mogel in tudi moral vedeti, da ima Bog pri bolezni ali pri nesreči, ki jo dopusti, svoj namen, da hoče z njo nekaj doseči. Kaj neki? Gotovo nič slabega, marveč samo kaj dobrega, saj »Bog je ljubezen«. Iz te verske resnice moramo sklepati, da tudi bolezen, ki ti jo je Bog poslal, prihaja le iz ljubezni in da zato ne more biti kaj slabega, marveč le dobro.

Če ti je Bog poslal nesrečo, vprašaj na tihem, kaj namerava pri tebi z njo doseči. Odgovor je navadno dvojen: Morda tak, kakor je bil dan evangelijskemu možu, ki ga je Jezus ozdravil. 38 let ga je trla bolezen. »Ležal je tam ob Ovčjih vratih v Jeruzalemu, kjer je bila kopel s hebrejskim imenom Bethezda. Tam je čakala velika množica bolnikov: slepih, hromih, sušičnih, ki so pričakovali plivkanja vode. Kajti zdaj pa zdaj je angel Gospodov prihajal v kopel in je

voda plivkala. In kdor je po plivkanju vode prvi vstopil, je ozdravel, naj je imel katero koli bolezen. Bil pa je tam tudi neki človek, ki je bil 38 let bolan. Videl ga je Jezus ležečega, in ker je vedel, da je že dolgo bolan, mu je rekel: 'Ali hočeš ozdraviti?' Bolnik mu je odgovoril: 'Gospod, nimam nikogar, ki bi me dejal v kopel, kadar voda zapliva; medtem pa, ko se jaz tja pomikam, vstopi pred menoj kdo drug.' Jezus mu reče: 'Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi!' In takoj je mož ozdravel, vzel posteljo in hodil...

Jezus ga je pozneje našel v templju in mu rekel:

'Glej, ozdravel si, ne greši več, da se ti ne zgodi kaj hujšega.'

Iz teh besed lahko povzamemo, kaj je Bog hotel s to dolgo boleznijo doseči. Ta človek je v mladosti grešil; za časno kazen mu je Bog prisodil dolgotrajno bolezen, da bi spoznal svojo grešnost, da bi se kesal, delal pokoro in se temeljito spreobrn timeril.

Tu je Jezus očitvidno dokazal, kaj pomeni nesreča, bolezen za človeka, ki ima z grehi obloženo vest. Če to tudi tebe zadene, boš spoznal božji prst in vedel, kaj ti je storiti, »da se ti kaj hujšega ne pripeti«.

To bi bil en odgovor na vprašanje, zakaj te Bog ne varuje pred boleznijo, ali ne reši nesreče.

Drug odgovor: Kako pa, če pride stiska, bolezen, pa sodiš, da si pred Bogom v stanu milosti.

Nekoč je Jezus v templju jeruzalemskem učil. Ko je odhajal, sreča nekoga,

Marija z vijolico.

ki je bil od rojstva slep. Judje so imeli navado, da so vsako zlo ali nesrečo spravljali v stik z grešnostjo. Ni čuda, če so tudi apostoli vpraševali: Kdo je kriv, da je ta slep rojen, ali starši ali sam? Jezus pa je odgovoril: Niso grešili ne starši ne slepec, marveč se je to zgodilo, da se na njem razodenejo božja dela.

Te nesreče torej ni povzročil greh, ni bila kazen za greh. Kar je Bog s to nesrečo nameraval, se je kmalu pokazalo. Slepota je bila pri tem človeku preskušnja za njegovo čednost dolgo vrsto let. Zdaj pa je imel prejeti krasno plačilo za to. Jezus razodene na njem slavo svoje božje ljubezni in vsemogočnosti, ko mu najprej odpre telesne oči, nato mu pa da dar vere, ljubezni in — zveličanja.

Za pravičnega je torej bolezen ali katera koli nesreča — kakor je zatrjeval Jezus sam —, čas milosti in zveličanja, če ga prav preživlja.

Tak je človek!

Na božjo pot kaj radi hodimo. Po večini se odločimo s pravim namenom: v spokornosti, pobožnosti, hvaležnosti, drugi bolj zastran razvedrila in radovednosti. Ta ima bolnega otroka ali je sam bolan, pa se je zaobljubil; drugi si želi in izproša srečo pri živini in dobro letino; tretji ima zasebne zadeve. Če je velika suša, ali prevelika moča, gremo skupno prosit rešitve in pomoči. Za romarsko vnemo ni treba nobene pridige;

verniki čutijo sami potrebo in voljo iz tega ali onega vzroka. Toda — kaj menite — koliko jih je med tisoči in tisoči romarjev, ki se odločijo za božjo pot, da bi si izprosili kakšno k r š č a n s k o č e d n o s t ali krepost? N. pr. čednost, ponižnosti, čistosti, miroljubnosti, zvestobe, odkritosrčnosti, vere, upanja, ljubezni?! In vendar je gotovo, da so nam ti darovi in zakladi mnogo bolj potrebni kot sreča in blagoslov v časnih stvareh.

V Ameriki je nekaj krajev, kamor se ljudje stekajo iz vseh delov sveta; ni jim odveč, če zapuste svojo domovino in svoje drage, ne boje se številnih neprijetnosti in nevarnosti na morju in drugod. Taki kraji so Kalifornija, Alaska i. dr. Kaj žene razne »romarje« tja? Pohlep po zlatu. Radi bi v kratkem času obogateli. Tam se pa baje marsikomu posreči, da naleti pri izkopavanju na cele kose zlate rude.

Če bi v naših dneh vstal govornik in vabil ljudi v Alasko, bi spravil brez dvoma dovolj po sreči koprnečih oseb, ki bi se prej in rajši odločile za dolgotrajno in nevarno pot v tujino, kot za romanje na katero koli božjo pot, kot za pobožnost v cerkvi, kjer je v neizčrpnih množini nakupičenega zlata božje ljubezni.

Vidite, tak je človek, pa ni treba, da bi bil cel posvetnjak! Tostranski smo, preveč navezani na svet, na

Sv. Ana z Marijo.

grudo, na gmoto, na snov. Kdaj se bomo povzpeli do pravega presojanja tega sveta in vsega, kar je na njem? Kdaj bomo iskreno govorili kakor sv. Alojzij, ki se je svojevoljno odpovedal vsemu premoženju in klical: »Quid hoc ad aeternitatem?!« — Kaj mi to koristi za večnost! Če primerjamo časno z večnostjo, bi morali govoriti, kakor mnogoteri svetniki:

Evhariistična ljubezen

*Dajte luči, jasnih luči,
da posvetim v tihi hram,
kjer prebiva skrit, pozabljen,
ljubi Jezus tako sam.*

*Dajte ognja, da zanetim
mrzle zemlje mrzli rod,
rod sebični, v čigar sredi
tuj med tujci je Gospod.*

»Kako se nam studi vse zemeljsko, če pogledamo v nebo!«

Romanje! Če nam je tudi za oddih in za kratko razvedrilo, če iščemo pri tem telesnega in duševnega zdravja, prav! Vse na večjo čast božjo! Skrb nam pa bodi tudi za rast v krepostih. Tudi v ta namen pojdemo in hodimo k zlatemu zakladu ljubezni božje!

*Dajte mi ljubezni baklo,
da jo vržem med ljudi,
morda le srce vsaj eno
v svetem ognju zagori.*

*V prah ljubezen se pogreza,
človek ljubi prazno smet:
evhariistične Ljubezni
ne pozna, ne ljubi svet...*

M. Elizabeta.

Če ni duhovnika...

Ali kaj mislite na umirajoče?

Večkrat je »Bogoljub« že priporočal molitev za umirajoče. Mesec julij, ki je posvečen presveti Krvi Jezusovi, nas spet na to spominja. Saj gre pri umirajočih prav za to, da bi Kri Kristusova zanje ne bila zastoj prelita, da bi ta sveta Kri svoj zveličavni sad rodila, da bi njih duše izmila. Skratka: da bi se njih duše rešile; če ne prej, vsaj v zadnjem trenutku rešile.

Če je ena duša več vredna kot ves vidni svet, koliko je vredno toliko duš, kolikor jih umrje vsak dan! Saj ste že brali ali slišali, da jih je po vsem svetu približno 150.000, ki vsak dan zapuste ta svet in stopijo pred božjega Sodnika, kjer se odloči njih večna usoda.

Je čudno, da kristjani na to tako malo mislijo! Ali ni to najvažnejši dogodek vsakega dneva? Kako ljudje umirajo, oziroma kakšna je njih usoda v večnosti, to je vprašanje vseh vprašanj, zadeva vseh zadev, politika vseh politik.

Pa kako malo se ljudje za to zme-nijo, kako malo za umirajoče molijo! Brigamo se za vse, a na najvažnejše pozabljamo.

Če se pa dozdam za umirajoče nismo dosti brigali, se moramo za naprej za to prevažno zadevo bolj zavzeti vsaj v molitvi, saj veliko ljudi umira brez duhovnika. Nikakor nimamo pred očmi samo nevernikov tam po Aziji in Afriki, ampak vernike po slovenski zemlji, ki so rojaki naši! To je pač najvažnejše in najusodnejše vprašanje. Še ko je bolnik z vsemi zakramenti previden, je v strahu, kakšna bo sodba božja, pri kateri se bo odločila njegova večnost... Kaj pa celo, če se zastoj ozira po mašniku, da bi ga odvezal od njegovih grehov in mu prinesel Boga, in če je v odločilnih urah prepuščen samemu sebi! Drugo bi se še kako preneslo: krstijo lahko ljudje v sili sami; če nimajo svete maše, naj molijo sami! Pokopavajo se že tudi sami brez duhovnika, celo poročiti

bi se mogli veljavno. Le kako umirajo brez duhovnikov in brez zakramentov, ko je od smrti toliko odvisno: cela večnost! (Preberite in dajte brati vsem, kar ima »Bogoljub« glede tega, zlasti glede popolnega kesanja v zadnji številki, str. 218 in nasl.! — Op. uredn.)

Bratovski se spominjajmo umirajočih in molimo vsak dan goreče zanje! Za vse, a prav posebno za tiste vernike, ki so brez duhovnikov, brez svete maše in brez svetega Rešnjega Telesa.

Darujmo zanje sv. maše in sv. obhajila! Mislimo nanje pri rožnem vencu, ko pri molitvi »Zdrava Marija...« govorimo: »Prosi za nas zdaj in ob naši smrtni uri!« Če prosimo za srečno smrt drugih, bomo izprosili tudi sebi isto milost.

Bratovščina za umirajoče je ustanovljena v sledečih župnijah: pri Sv. Jakobu v Ljubljani, v Kamniku, na Homcu, v Dobropoljah, v Trebnjem, pri Sv. Tomažu nad Ormožem. (Molite v za umirajoče, str. 266.) J. K.

Ali zidamo, ali podiramo ...

Gospod duhovni oče je stal zunaj na cesti. Mimo njega se je zaupno priplazil Gorjančev Mirko.

»No, kaj pa ti?« ga duhovnik prijazno nagovori.

»Mirko! Te bodo! Sedaj te pa bodo. Prav! Le tepite ga! Nič ne uboga.«

Dušni pastir se je obrnil in poslušal, kdo neki grozi.

Bila je Mirkova mama.

»To je pa naša Milka,« mu je predstavila hčerko. »Prihodnje leto bo začela hoditi v šolo. Le trdo jo imejte! Tudi zapreti jo smete, če ne bo pridna.«

Milka je plašno gledala bodočega gospoda veroučitelja. Nekam neprijetno ji je bilo pri srcu, ko je poslušala mamo in njene zaskrbljene besede.

Pogostoma je prejemal služabnik Prijatelja otrok taka in podobna navodila iz ust naših očetov in mater, ki so pač mislili, kako se mu bodo s takimi navodili in bodrili prikupili, kako mu bodo ustregli in mu pripomogli pri obdelovanju vzgojnega polja.

Načiral je taka navodila, dokler se mu ni zdelo, da je mera polna in da jo mora izprazniti sam, kjer bo najbolj primerno: na sestanku mater. Vedel je, da bodo matere raznesle še tisti dan njegove besede po hišah in da bo tako šla njegova misel od duše do duše.

»Materel!« je začel. »Ali ste že kdaj gledale podobo dobrega Pastirja?«

»Oh, pa že kolikokrat!« je šlo po shodni dvorani.

»Kako dobri Pastir išče svojo zgubljeno ovčico! Išče jo, dokler je ne najde. Pa ne s palico, ne z zmerjanjem, ne s kletvijo in godrnjanjem, ne. Išče jo z ljubeznijo in s potrpljenjem. In ko jo najde, jo vesel zadene na svojo ramo in jo nese na svoj dom. Ali ni tako pisano in povedano?«

»Je, je.«

»Ali ste že, ljube matere, kdaj brale besedo Prijatelja otrok? Tisto večno lepo besedo: 'Pustite malim k meni priti in nikar jim ne branite.' Ali ste jo slišale?«

»Seveda smo jo. Pa že kolikokrat!«

»Vem, da ste jo. Zato me pa vselej zaboli pri srcu, kadar od vas slišim besedo: 'Tale te bo pa v šoli tepel. Le tepite ga! Saj je dosti poređen. Pa učiti se mora!' In podobno se glase vaši dobro misleči, pa slabo zadevajoči opomini. Mislite sicer dobro: Pridne, dobre, Bogu dopadljive otroke hočete imeti. Kdo bi jih ne hotel? Toda vaša beseda rodi strah in sovražstvo do tistega, ki bi ga morali otroci ljubiti. Namesto da bi se otrok svojega dušnega pastirja oklepil z ljubeznijo, namesto da bi imel zaupanje vanj, mu pa vzbujate grozo in strah in nezaupljivost. Matere, ne več tako. Prosim vas! Lepo vas prosim!«

»Ko so pa otroci tako hudobni! Prekorajžni so. Mi smo se včasih duhovnika tako bali, da smo se skrivali pred njim. Sedaj se pa vas otroci nič ne boje.«

»Saj ravno to hočem. Ne bati, ne skrivati se, ne biti potuhnjen, prikrit in sovražen! Otroci naj ne rastejo v strahu pred duhovnim očetom, ampak naj duhovnika ljubijo kot svojega največjega prijatelja.«

Matere so molčale. Ali so se zavedale svojega čudnega ravnanja? Ljubezen hočejo vcepiti s strahom, s šibo, z grožnjo...

»Matere! Še tole naj vam povem.

Bil sem nekje na novi maši. In sredi novomašne pridige sem zaslišal besedo: »Starši! Očetje in matere! Poslušajte, kaj vam povem: Kadar se bodo vaši otroci začeli duhovnika bati, kadar jim bo duhovnik zoprni, kadar se bodo pred duhovnikom skrivali, takrat vedite, da z njimi ni vse v redu. Takrat začnite vpraševati: Kje naš fant hodi? Kam zahaja naše dekle? Takrat sem spoznal, da je dotični pridigar povedal veliko resnico.«

Matere so se spogledale. Morebiti so tudi sklenile, da se bodo poboljšale. In takrat bodo vstali med nami zlati časi. O, da bi jih dočakali!

J. Langerholz.

Trije oporniki

Zakon in iz njega izvirajoča družina je celica naroda. Zakrament svetega zakona pa je trdna podlaga za krščansko rodbino; na krščanskih družinah tudi varno sloni urejena država. Prav zaradi tega so si sovjeti na Ruskem izpodbili te temelje, ker so vpeljali zakon brez cerkvenega blagoslova. Na Ruskem je zakon uničen, uničena družina, saj tam zadostuje, da se osebi, ki hočeta skupaj živeti, zglasita pri oblasti; če gresta narazen, pa je treba zopet naznaniti in plačati primerno takso, pa je zadeva končana. Ni treba praviti, da pri takih razmerah tudi o vzgoji ni govora. Nesrečni otroci!

Če hočemo, da bo zakon srečen, mu moramo dati trojno oporo. Prva opora je v zavesti, da je zakon od Boga.

Bog je njega začetnik in gospodar. »Naredimo človeka po svoji podobi... Naredimo mu (človeku) pomočnico... Naraščajta in množita se in polnita zemljo!« To je trojni božji pečat zakona, ki ga ne smemo razrušiti. Iz božjih rok

pride družina, v njegovih rokah more rasti. Z zakonom je okronano in dopolnjeno delo stvarjenja.

Druga opora: Družina se obdrži le z Bogom, zakaj milost božja je za srečo v družini nenadomestna. Božja roka začrtava z ognjenimi črkami nad družino zapoved — enotnosti, zakon med enim možem in eno ženo; prav tako tudi zapoved nerazvezljivosti. Samo smrt more zakon razvezati. Božja roka piše nad družino zapoved ljubezni, požrtvovalne ljubezni, posebno tudi ljubezni do otrok. Otroci so božji blagoslov, izbegavanje otrok je beg pred Bogom in od Boga. Otroci so poročstvo medsebojne ljubezni in božjega blagoslova.

Le tam, kjer se spolnjujejo božje in cerkvene zapovedi, se pretaka božja milost in zacvete prava sreča. Družina stoji in pade z Bogom.

Tretja opora: Pot v družino je pot čiste in neoskrnjene mladosti in prav takega znanja.

Kip sv. Vincencija

na oddelku ljubljanskega pokopališča, kjer počivajo misijonarji-lazaristi. Ob vznožju kipa grob škofa dr. Gnidoeca.

Mladostna doba, kako lepa, srečna, blažena — če je ne osmоди slana zapelejanja, če je ne okuži dih garjevih ovc. Čas mlade ljubezni, očarljiv čas! Takrat se gosti mladostno srce v blaženosti in gleda s soncem v prihodnost. Je pa tudi resna ta doba. Doba setve, priprave in dozorevanja za velike naloge porajajočega se življenja — pomlad življenja.

Toda, kako se včasih ta čas nesrečno prevrača in zastruplja! Kaj je marsikomu ljubezen! Zaigon čutnosti v razuzdanost strasti! Po spolzki stezi drvi ta in oni v zakon. Ko pridejo v zakonu razne poskušnje in pridrve viharji, manjka odpornosti, odpove ljubezen, ki je bila zgolj posledica čutov in čutnosti.

Hvala Bogu! Še imamo mnogo resnih, za žrtve pripravljenih fantov in deklet, ki vidijo v zakonu naredbo božjo, ustanovo, polno blagodat in sreče, ki pa sloni na dobri in neomadeževani pripravi za zakonsko zvezo.

Sreča čiste ljubezni. Je res nekaj čudovito lepega, česta si dva v čisti, nesebični ljubezni vdana. Taka ljubezen osrečuje. Taka ljubezen ne išče nevarnih sestankov, se ne podaja v bližnjo priložnost, ne hodi po temnih potih. Taki zaročenci se pogovore o vsem, kar je potrebno, vpričo staršev in drugih prijateljskih oseb. Zaročenca, ki se v strahu božjem pripravljata za zakon, varuje pred zablodo in celo pred skušnjo, že sama misel na vzvišeno prednost dekleta, ki cvete kakor lilija. Pošteno dekle se mu zdi taka vrednota, da ga že samo spoštovanje do nje varuje pred vsako nečisto mislijo.

V tem spoštovanju ga utrjuje in krepi angelski Kruh, ki naj bo spremstvo, dota in bogastvo vseh ženinov in nevest.

Angel varih. Neki ženin se je o svoji izvoljenki takole pohvalil: »Seznanil sem se s krepostnim dekletom, ki je prečrtala vsa moja dosedanja sumničenja o mladenkah. Vcepila mi je zopet spoštovanje in pravo vrednotenje mladega dekleta v srce. Nevesta mi je postala častitljivo bitje in nikdar me nihče ne bi pripravil do tega, da bi to nedolžnost prodal grehu, ki more dati ugodja samo en trenutek. Z Bogom in v Bogu hočeva gojiti pravo ljubezen, da bo enkrat božji blagoslov rosil na naju.«

Mlad zakonec piše: »Pred petimi leti sem se oženil. Dobil sem v zakon pošteno, čisto mladenko iz Marijine družbe. Kolika sreča je to zame, uvidim šele zdaj. Kdor si je znal v mladih letih kaj odreči, bo mogel v zakonu premagati vse križe in nevšečnosti.«

Poroka brez župnika ali brez duhovnika

V rednih razmerah se cerkvena poroka, kakor vsi vemo, izvrši tako, da ženin in nevesta izrečeta svoje privoljenje v zakon vpricho dveh prič pred župnikom ali duhovnikom, ki je od župnika pooblaščen. To obliko cerkvene poroke imenujemo **redno**.

Cerkveni zakonik pa dopušča za izredne razmere izredno obliko poroke, ki je v tem, da izrečeta ženin in nevesta svoje privoljenje v zakon le pred pričama, ne pa tudi pred pristojnim župnikom ali od njega pooblaščenim duhovnikom.

Kdaj se more izvršiti poroka brez župnika ali brez duhovnika, ki je od župnika pooblaščen? V dveh primerih!

1. V smrtni nevarnosti enega ali obeh zaročencev moreta in smeta zaročenca skleniti zakon le pred pričama, če ni mogoče dobiti pristojnega župnika brez velike škode.

2. Kadar ni smrtni nevarnosti, moreta in smeta zaročenca skleniti zakon le pred pričama, če ne moreta brez velike škode doseči pristojnega župnika oziroma če on ne more k njima in se predvidi, da bo takšno stanje trpelo mesec dni.

Temeljni pogoj, da se dovoli izredna oblika poroke, torej brez župnika ali od njega pooblaščenega duhovnika, je ta, da pristojnega župnika brez velike škode ni mogoče doseči, bodisi da zaročenca ne moreta k njemu ali pa on ne k njima. Zaročenca ne moreta župnika doseči

brez velike škode, če n. pr. župnika daleč na okoli ni ali pa, če ju župnik ne more poročiti, ker mu sicer grozi težka državna kazen.

Če nevesta ali ženin nista v smrtni nevarnosti, se moreta poročiti brez župnika le, če se po pameti more soditi, da v teku meseca ne bosta mogla doseči župnika brez velike škode.

Kadar je torej gornji pogoj podan, je poroka brez župnika ali od njega pooblaščenega duhovnika veljavna in dovoljena.

Zaročenca morata pri tej izredni poroki resno izreči svoje privoljenje v zakon, kakor se to napravi pri poroki v cerkvi. Potem pa sta dolžna sporočiti pristojnemu župniku, da sta zakon sklenila. Če tega ne sporočita poročenca, morata to storiti priči.

Če v kraju sicer ni mogoče dobiti župnika, pač pa je tam kakšen duhovnik, ki od župnika ni pooblaščen za poroko, ta duhovnik sam sicer ne more poročati, pač pa je treba takega duhovnika poklicati, kadar se zakon sklepa v izredni obliki. Poroka pa je veljavna, četudi tega duhovnika niso poklicali k poroki.

Tako imenovana civilna poroka je pred Cerkvijo in vestjo neveljavna. Če država civilno poroko ukazuje, naj se katoličani pač temu ukazu podvržejo, da se izognejo kaznim, a poročiti se morajo tudi cerkveno, da bo njih zakon pred vestjo in Cerkvijo veljaven.

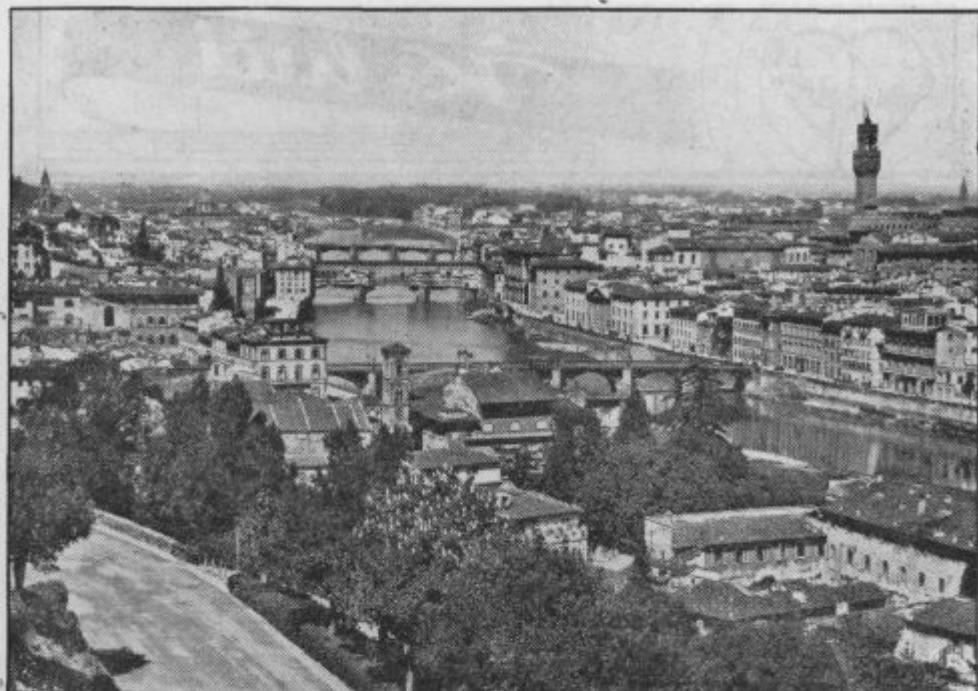
Dr. A. Odar.

Ako človek ne more biti lep in bogat, kakor bi bil rad, je lahko dober in pošten.

Najsrečnejše ljudi — poštenje rodi.

Bolje je pošteno umreti kakor sramotno živeti.

Bolje je samemu biti kakor poštenje zgubiti.

*Pogled na Firenco (Firenze),
odkoder prenaša ob nedeljah (od 11 dalje) ljubljanska radio-postaja slovesno službo
božjo in sicer iz dominikanske cerkve.*

Treba prav razumeti...

Kdo je spletel — šibo božjo? »Kdo neki! — Bog. Zato se pa imenuje šiba b o ž j a« — boš takoj odločil. Toda počasi. »Slovenec« je to reč v 124. številki takole razčlenil:

Doživeli smo dve veliki dobi trpljenja in stiske. Prvo trpljenje, bivša svetovna vojska, je komaj 20 let za nami. Druga doba stiske, sedanja vojska in vse, kar je še posebej za naš narod z njo v zvezi, je prav sedaj sredi med nami. Toda prav te dve dobi sta jasna zgleđa za to, kako človek zastran stiske in trpljenja nesmiselno obtožuje Boga. Prav tako sta te dve dobi odlična zgleđa za to, kako bi se ljudje z govorjenjem »o božjih preskušnjah« in »o šibi božji« radi izognili sami sebi in spoznanju lastnih grehov in odgovornosti za lastna dejanja, ki zaslužijo kazni božjo.

Ali ne slišimo venomer tehle vprašanj in vzdihov: »Le kako, da Bog dopusti tako morijo? Le kako more Bog gledati vse to početje?« — Š i b a b o ž j a ? Pač šiba je res. Toda kdo jo je napravil? In kdo vihti šibo? — Ali res Bog? Ali je Bog začel vojno? Kar nemogoče je, pa je vendarle res, da ljudje vse naprtimo Bogu in da se pri tem nekaterim še vera maje.

Pomislimo: Spričo božje neskončnosti in vsevednosti in vsemogočnosti, ki ureja vesoljstvo, smo mi ljudje le muhe enodnevnice in stojimo pred samimi ugankami. Zakaj tiste črte, ki jih riše božja roka, se vlečejo skozi tisočletja; mi pa vidimo od teh črt samo majhno potezo. In vendar more človek na tej majhni potezi spoznati, da je to, kar se mu je pred desetimi leti zdelo kot hud udarec in bridka krivica, velika dobrota.

Odkritje »nove dežele«

Ljudje, ki jim pravimo »komunisti«, so odkrili pravično deželo »Koromandijo«, kjer se baje cedi mleko in med, kjer je vsakdo »gospod«, kjer je dosti jela in dela. Prečudna reč! Če se res najde zemeljski raj na zemlji, čemu o tem samo govoriti?! Pa bi se vendar tisti, ki ta raj tako poznajo in hvalijo, odpravili tja v to bajno deželo in uživali dobrote, če jih je na pretek!

Pa je spak, da prihajajo zdaj pa zdaj nazaj v naše kraje taki možje, ki so sami okušali dobrote komunizma, pa niso držali. Posrečilo se je temu in onemu, da se je zmuznil in pobegnil. Nedavno je prišel k nam iz sovjetskega raja neki Bobovnik. Povedal je, da je imel delo kot mehanik. Se precej dobro je zaslužil, a kaj, ko je taka draginja, da si ni mogel ničesar privoščiti. Gre vse za vojaščino. Vse tovarne so pod vojaško stražo. Povsod strah pred ogleduhi in ovaduhi. Vse tovarne so v rokah države, vodijo jih pa judje, ki imajo med sovjeti prvo besedo. (Kako je v verskem oziru žalostno — je dovolj znano.)

Mnogo jih je že ušlo iz tega »paradiža«. Vsi so zgarani in otopeli, bedne priče gorjá, ki ga opevajo naši plačani komunistični agitatorji. Ali ni čudno, da se nekaterim zaslepljencem ne odpro oči in da ne spoznajo, kako so varani in zapeljani! Zapeljani pa zlasti v tem, da iščejo raja na zemlji, ki ga je greh uničil, — na raj po smrti pa ne mislijo več, ker jim kriva vera komunizma skuša upihiniti zadnjo iskrico Kristusovega evangelija. In to je največja nesreča vseh, ki zapadejo komunistični zmoti; to je prežalostna prikazen med našimi ljudmi, ki so dostikrat med propalimi najstrupenejši, če so se enkrat izneverili Bogu, molitvi in cerkvi.

Kdo bi si bil kdaj mogel samo misliti, da so mogoče bogoskrunske hudo-bije med nami Slovenci, med sinovi slovenskih, krščanskih mater, kakršne se danes nemalokrat ponavljajo! Žalostni izgredi te vrste le potrjujejo resnico, da

je človek, ki je zgubil oporo vere, sposoben za najhujše pregrehe in celo za bogoskrunstva; hujši je ko živina, satanska pobesnelost ga vodi.

V dokaz samo en primer:

Listi so objavili, da so v noči 17. jan. t. l. neznani zločinci v celjski kapelici (Komenskega ulica) sneli križ (spomin na strašno kugo), ga razbili, na kapelico pa zapisali: »Dol s farji. Živio SSSR!«

Ni dvoma, da so to bogokletno početje izvršili brezvestni, komunistično, torej brezbožno nadahnjeni zapeljanci. Ali se zavedajo svojega strašnega dejanja? Ali mislijo, da so si s tem kaj po-

Sv. brata Ciril in Metod.

(God 5. jul.) Kip na božji poti »Radhošta« na Slovaškem, 1130 m visoko.

magali? Ali pričakujejo, da bodo na ta način dobili privržencev? Kdo ne uvidi, kako ostudna je ta nova kriva vera komunizma, ki vceplja tako satanske nagone in jemlje iz srca vse kali srčne kulture! Komunizem je vera, ki seje samo sovraštvo in divjaštvo, ne pa ljubezen, je vera satanova.

Vsem pa, ki še niso na jasnem, kaj je komunizem, kaže zgorajšnji primer zločinstva, kako resničen je svetopisemski izrek: »Po njih sadu jih boste spoznali!«

In zopet pravimo in prosimo: Molimo za vse zaslepljene, da bi se vrnili na pravo pot!

Viktor Zorman:

Mati Mariča

(Socialna zgodba z naših livad. — Dalje.)

7.

Dokler je bilo kaj borovnic, so jih Pragarjevi pridno nabirali. Po smrti stare matere Anke je hodila z otroki Mariča, ki je večkrat vzela s seboj tudi Davida, ker so morali iti precej daleč od doma in si ni upala pustiti tako dolgo otroka samega doma. V gozdu jim je med nabiranjem vedno kaj pripovedovala. Zdaj so bile na vrsti zgodbe iz Svetega pisma ali življenja svetnikov, zdaj spet povesti in pravljice. Tudi iz živalskega življenja jim je kaj pravila. Ob nekem mravljišču so stali nekoč kar celo četrt ure in opazovali življenje, vrvenje in modro uredbo mravljinčnega kraljestva. Da morajo biti pridni kot mravlje, jih je učila, potem pa vprašala, ali vedo, kdo je učil mravlje, da znajo graditi z iglicami in ivericami taka stanišča. Večji so takoj odgovorili, da Bog. Zato jim je Mariča pripovedovala tudi o Bogu, kako je moder, mogočen in dober ter da vse vidi in vse ve. Otroci so jo poslušali tako napeto, da so sem ter tja pozabili, da je treba brž nabirati. Potem seveda je morala Mariča nekaj časa le molčati, ker bi sicer premalo nabrali. Domov grede so tudi katero zapeli, včasih skoraj tako kot pevci na koru. Vsaj Pavlu, ki ga je petje nadvse veselilo, se je tako zdelo. Seveda otroci niso vedno samo poslušali. Včasih so mater spraševali tako na gosto, da jim ni mogla sproti odgovarjati in da bi jo skoraj spravili v zadrego.

Nekoč jim je v gozdu pripovedovala tudi o misijonarjih. Da uče pravo vero

med pogani, ki ne poznajo Boga in ne znajo moliti, jim je razlagala in za konec povedala, da je še kot otrok slišala, da je iz velesovske fare nekoč šel nekdo misijonarit med Indijance ali kam. Da se ji zdi, da se je prav tako pisal za Čebulja kot Pragarjevi.

Tistega dne zvečer, ko so že vse opravili in so otroci v hiši čakali le še večerje, je prišel Andrejko sedet k njej na ognjišče in jo je veliko spraševal o misijonarjih. Mariča je pripovedovala, kolikor je vedela, potem pa je bila radovedna, zakaj toliko sprašuje o njih. A Andrejko je samo zardel, skočil z ognjišča in stekel v hišo. Bil pa je še pri večerji ves zamišljen, da je komaj kaj zajel, čeprav je imel od opoldne v ustih le nekaj borovnic.

Ko so borovnice pominule, so opleli korenje in vsejali repo, potem se pa lotili brusnic in malin. A tega obojega ni bilo veliko. V nekaj dneh so vse pobrali. Potem so otroci s kolci hodili v Mlinarjevo Lančevico po suhljad, da bo za zimo kaj drv, mimogrede so pa po gozdovih pogledali tudi za gobami. Mariča in Andrejko sta bila večinoma v dnini. K Mlinarju sta hodila in k Babiču pa k Adamovcu ter včasih tudi h Krajcarju, a tudi Drobiška se je že toliko potolazila, da ju je naprosila za pletev.

O svetem Jerneju so dobili od župana precej podpore. Mežnar, ki je bil Pragarjevim otrokom boter in po Janezovi smrti tudi varuh, jim jo je zbezal. Žal mu je bilo in tudi sram ga je bilo, da je nasedel tistim babjim čenčam in

Dóli — góri.

(Posnetek ob cerkvi na žalostni gori pri Preserju.)

nesel žandarjem na nos, da je Mariča taščo zastrupila. Seveda, mrliški oglednik je bil in se mu je zato zdelo, da je taka njegova dolžnost, čeprav čenčam sam ni verjel. Ko se je skazalo, da je Mariča nedolžna, mu je bilo pa hudo, ker ji je povzročil sitnosti. Da je nekako popravil svojo nerodnost, je toliko časa brskal pri županu za podporo, da je nekaj vendarle izbrskal. In vrhu tega je vzel tudi Pavla za pastirja. Da so njegovi zdaj že preveliki, da bi krave iz škode podili, in da vsi tiščijo v Kranj v tovarne, je pravil Mežnar, in da nima prav za prav nikogar, da bi mu doma kaj pomagal. Mariča mu je ponujala Petra, ki je bil precej močnejši od Pavla, čeprav sta bila dvojčka. A Mežnar je hotel Pavla. Ker tako rad poje, je dejal in obljubljal, da ga bo pozimi učil orgljanja, če bo priden, ter se zraven jezil, ker so se vsi njegovi otroci orgljanju izneverili.

Andrejko se je pa kar resno pripravljal, da gre jeseni v Škofove zavode. Mariča je kupila obleko, Kopitar mu je

pomeril čevlje in tudi k šivilji so že dali nekaj platna za srajce. Kadar sta bila z mamo sama, sta vedno govorila le o šolah. Andrejko je tako težko čakal, da je vsak večer sproti računal, koliko časa bo še moral biti doma. Mariči se je včasih kar za malo zdelo, da mu tako nič ni za dom; zatrjevala mu je, da bo še dostikrat tako računal, pa ne zato, kdaj bo šel z doma, ampak kdaj bo zopet smel domov. Pa se Andrejku kaj takega ni zdelo mogoče. — —

Nekaj dni pred odhodom v Zavode je šel Andrejko na goro, da se je poslovil od tete. Zadnji dan se je šel posloviti tudi od sosedov in od botre. Boter mu je za pot kar precej odrinil, pri Mlinarju je tudi nekaj dobil, pri Babiču so mu dali poln pehar jabolk, Drobiška je želela, naj jo vsaj na poroko povabi, če se mu bo z novo mašo ponesrečilo, Krajcar pa je dejal, naj doma pove, da se pri njem še zmeraj dobi posojilo na obresti in mu dal dva svinčnika, »da ne boš šel čisto prazen od nas«. Seveda se je oglasil tudi

pri učitelju in učiteljici Koželjevi, pa pri gospodu v župnišču. Župnik ga je poučil, kako in kaj ter mu dal pismo za nekega zavodskega gospoda, ki mu bo potem že vse pokazal in oskrbel, kar bo treba.

Drugega dne ob štirih zjutraj sta se Mariča in Andrejko odpeljala v Kranj. Bratci so se poslovili od njega že zvečer, a so bili tudi zjutraj že navsezgodaj na nogah in ves čas hodili za Andrejkom, da jih Micka, ki jo je Mlinarica za dopoldne pustila domov, ni mogla sproti odganjati. Francka je nosila za njim nekaj par, ki jih je šele zjutraj zbežala iz hranilnika, Peter mu je ponujal svoj pipec, Anka pa je bila pripravljena, da mu žrtvuje edino punčko. Ker punčke Andrejko seveda ni maral, tudi pipca in tistih par ni smel vzeti, da ni Anke užalil. V hiši je pobožal Davida in Marjetko, ki sta še spala. Na hišnem pragu ga je že prestrigla Mariča in ga pokrižala z blagoslovljeno vodo ter ga prosila, naj bo priden. Zunaj se je znova poslovil od bratcev in skočil na voz. Mlinarjev hlapec je pogнал in Andrejko Pragarjeve bajte kmalu ni več videl. Pa mu zato ni bilo hudo. Saj je vedel, da bi tako ali tako ne mogel biti vedno doma, in je torej pač vseeno, ali gre nekaj dni prej ali pozneje. Posebno pa je bil vesel, da gre v šole in da bo nekoč, če Bog da, za gospoda in morebiti — prav na kratko si je zaželel, ker si o tem skoraj ni upal razmišljati — celo za misijonarja. Kar peti je začel, ko so se peljali proti Novi vasi, da se mu je Mlinarjev hlapec naravnost čudil. Da gre vedno nerad od doma, je dejal, čeprav je že velik, in da je že večkrat jokal, ko je bilo treba po svetu, pel pa še nikoli.

»Čakaj, saj bo tudi za Andrejčka še drugače,« je obljubljala Mariča, a Andrejko je ni slišal. Godrnjal si je neki napev, zraven pa bil že čisto v Škofovih zavodih. Že se je videl, kako z debelo knjigo hodi po dolgem hodniku, daljšem kot je v župnišču ali vrbiški šoli, in bere. Latinsko bere in vse razume in tudi govori čisto latinsko... In potem se je videl, kako pridiga zamorcem. Vse črno jih je bilo okoli njega in on jim je govoril o dobrem Bogu in o Jezusu pa Mariji ter

jih blagoslavljal in krščeval. In z njim je bila tudi njegova mama in David in Micka pa Janček...

Janček je čakal na Kopitarjevem pragu, da se je poslovil od Andrejka. V roko mu je stisnil nekaj dinarjev, ki jih je prve sam zaslužil. Tudi Kopitar se je poslovil od njega in mu prav tako segel v roko in spustil nekaj za peresa.

Na vlaku sta Pragarjeva dva dobila že nekaj študentov, ki so bili nekateri tudi namenjeni v Št. Vid, drugi pa naprej v Ljubljano. Andrejko se je kar kmalu seznanil z nekim fantom, ki je bil doma od Radvljice nekje in ki je imel že dve šoli za seboj, šel je pa tudi v Zavode. Ta je pripovedoval, koliko je učenja in kako strogi so profesorji in prefekti in zlasti še vodja. Andrejko se na vse to ni kaj dosti spoznal in ga je zato ob fantovem pripovedovanju kar precej minevalo navdušenje za šole. Pogledal je mamo, kaj pravi k temu, a mama je bila zaverovana v svoje misli in je le skomignila z rameni, češ da je sam silil.

V Št. Vidu so izstopili. Tretješolec iz Radvljice je tudi Pragarjevima dvema kazal pot. Že so bili pred Zavodi. Mariča je kar ostrmela. Kaj tako velikega si tudi v svojih čudnih mislih o latinskih šolah ni predstavljala. »Saj se moraš kar zgubiti tukajle notri,« se je čudila in najraje bi bila malo postala in gledala. A tisti tretješolec je silil naprej in tudi Andrejko je hitel. Imenitno se mu je zdelo, da se bo šolal v tako veliki hiši.

Srečno sta dobila gospoda, ki je imel Andrejko zanj pismo od vrbiškega župnika. Prijazen gospod je bil in Mariča je bila prepričana, da pri takih ljudeh Andrejku ne bo huđega. Povedala je Andrejku, da bo molila zanj, in ga prosila, naj tudi sam veliko moli in rad uboga. Znova ga je pokrižala na čelu in se poslovila. Da se ji mudi, ko je otroke same pustila doma, se je opravičevala in šla, da ne bi zamudila vlaka. A preden je prišla do prvega ogla, se je ozrla in Andrejko je videl, da je imela solzne oči. Takrat bi bil pa tudi sam zajokal kar na glas, da ni bilo zavodskega gospoda poleg njega.

Mariča je sedela v vlaku in strmela skozi okno. Hiše in drevje in ljudje so bežali mimo nje, a Mariča je tega le malo malo videla. Mariča je mislila le na Andrejka. Skrbelo jo je, kako neki bo z njim. Ali bo zdržal v šolah vseh osem let in ali se bo pridno učil, ali pa bo morebiti v nekaj dneh že doma. Če se kaj takega zgodi, mu je obljubila, da bo moral takoj drugi dan služiti.

Da bo najbrž zdržal, se je tolažila Mariča, saj je bil doma pri trdem in učil se je vedno rad in lahko. In kmalu zatem ga je Mariča že videla, kako pridno se sklanja nad knjigo in se uči, pa ne, saj se ne uči, le nekaj pregleduje... Zamislila se je v novo sliko: Njen Andrejko ni več študent, njen Andrejko je že davno imel mašo, njen Andrejko je zdaj povsod spoštovani župnik Andrej Čebulj in Mariča je v njegovem župnišču za kuharico. Kamor pride gospod Andrej, se ljudje klanjajo in odkrivajo, a tudi Maričo povsod spoštljivo pozdravljajo. »To so pa mati našega župnika,« pravijo in so veseli, če se jim Mariča nasmehne...

»Oh, kaj le mislim!« se je Mariča pokarala skoraj na glas in začela svoje misli popravljati. Kje je še Andrejeva nova maša, je pomislila in se spomnila, da je Adamovčev v nekaj tednih bil izšolan. In prav tako se lahko zgodi tudi Andrejku. Pa če bi mu tudi šlo v šoli dobro, še ni s tem rečeno, da bo res kdaj novo mašo pel. Saj se lahko tudi kam drugam obrne. Mariča ga v lemenat ne bo silila. Že večkrat je slišala, koliko škode utegne narediti duhovnik brez poklica, zato za svojega Andrejka raje vidi, da je pošten berač kot nepoklican duhovnik. Poštenega življenja ga bo vedno učila, poklica pa mu ne bo izbirala! In tako se prav lahko zgodi, da

Mariča ne bo nikoli kuharica v župnišču. Se bo morala pač do smrti ubijati z delom, da bo imela za kruh, saj od otrok ne sme veliko pričakovati. Srečna bo, če se bodo pošteno preživljali.

Pa še nečesa se je spomnila Mariča. Prišlo ji je na misel, kako jo je pred dobrim mesecem nekega večera Andrejko spraševal o misijonarjih. K njej na ognjišče je prišel sedet, ko je kuhala večerjo, in kar nekam čudno zamišljen je bil. Če bo šel za misijonarja, je spoznavala Mariča, mu pa kuharice seveda tudi ne bo treba...

»Kristusu, Zveličarju sveta!« so vstale pred Maričo besede, ki jih je brala na Zavodih, kjer je pustila Andrejka. In Mariča ni dosti premišljevala. Kristusu, Zveličarju sveta, je dala svojega Andrejka in ga prosila, naj vodi njenega sina tako, kot on ve, da je prav. Da bi bila sicer rada kdaj gospodinja pri svojem sinu, je sramežljivo povedala Jezusu, a da je pripravljena tudi še za naprej in prav do smrti ostati Pragarica, če bo Bog Andrejka morebiti že v mladosti poklical k sebi ali mu določil drug stan.

Kar čisto je pozabila, da je v vlaku in da so okoli nje ljudje. Vpričo njih je izvlekla rožni venec in začela moliti.

Andrejko se je po materinem odhodu sicer malo kislo držal in prvi večer je v postelji ob misli na Pragarjevo bajto na Vrbici in na mamo pa bratce pretočil nekaj solza, čeprav je že popoldne zvedel, da v šoli ni celo toliko hudo, kot je strašil tretješolec iz Radovljice. Drugatega dne je bilo pa že bolje in tretji dan spet bolje; čez dober teden mu je prišla Vrbica le redkokdaj na misel, ker je imel že precej z učenjem opraviti. Saj se je Andrejko rad in pridno učil, prav kot je obljubil vrbiškemu gospodu župniku.

Slovenski pregovori o maši

*Bližje cerkvi, rajši mašo zamudi.
Boš že prišel v našo cerkev k maši!
Dobro je na novo mašo iti, tudi če
ima človek nove čevlje strgati.
Kasno je popoldne k maši!
Kjer je maša — tam je kaša.*

*Na novo mašo je dobro iti, če je
tudi tako daleč, da človek nove pod-
plate raztrga.*

*Popoldne maše ni!
Pred smrtjo so maše zlate, po smrti
pa železne.* (I. Šašelj.)

Carstvo brezbožnikov

Spisal P. Croidys. Prevedel Fr. G. (II. del, dalje.)

Ubogali so. Od pušk, ki so jih tako dolgo skrivali v upanju, da jim pridejo prav, ko se ukrajinsko ljudstvo zbudi, se bodo torej morali za zmeraj ločiti, dasi so jih dobro očistili in dolge ure pripravljali, da so se brez napake prožile. Vendar bolje ločiti se od orožja, kakor zgubiti življenje v preveč neenakem boju.

Tedaj so začeli metati puške čez jarke. Z jezo in studom so jih zmetali posamič in jih prepustili sovražniku v plen.

Elza Krilovna in Peter sta prišla stanovat k Alekseju Andrejevu, kakor je bilo dogovorjeno. Nataša ju je počasi in z veliko previdnostjo privedla in vsi trije s Karino vred so se zbrali v veliki sobi.

Peter je hotel ostati pokonci. Huda vročica mu dela utvaro, da je postal močnejši. Ve, da se bodo udarili in da je vse brezupno. Kaj bi mu govorili o življenju, njemu, ki ga je smrt že zaznamovala.

Vendar se jim zdi tišina, ki tlači rav-nino, čudna. Kaj, še enega strela ne? Pravkar so jim prišli povedat, da je Fedor odšel rdečim nasproti poskušat, če jih pripravi, da bi sprejeli predajo. Vsi štirje so tedaj razumeli, da Fedor ni hotel začeti boja, ki bi se ne mogel nehati drugače kakor s popolnim uničenjem kmetov. Toda Nataša kakor tudi Karina ne upata, da prepreči pobjo vaščanov in požig vasi. Zato se treseta v srcu ob misli, da je Fedor tam doli. Ne drzneta si niti upati, da ga bosta še videli. Prijeli ga bodo, morda ubili? Strti od tegobe bi radi kaj naredili, pa jima manjka moči. Na srečo moreta še moliti in prositi čudeža: da bi se Fedor vrnil!

In čudež se zgodi, kajti po dobri uri tesnobe Fedor nenadoma vstopi. Bled je, obraz mu je upadel. Aleksej Andrejev gre za njim.

Fedor stopi naravnost k Nataši. Bil je trenutek, ko se je tako bal, da je ne bo več videl! Zato jo burno pozdravi.

»Ne jokaj, Nataša! Ne jokaj!«

Ve pa, da ima dek-le za kaj jokati.

»O, Ferdo, ali nam bodo rdeči prizanesli? In ti, ki si bil vodja...«

»Molči,« je rekel tiho. »Molči!«

In z očmi je pokazal mater.

Karina se mu je bližala. Rada bi zvedela, kaj se godi. Vpraša sina. Ta pa samo izmikajoče odgovarja. Tedaj se Karina obrne k možu. Aleksej Andrejev povesi glavo, da mu žena ne bi brala v očeh najhujšega udarca, kajti sklenil je nekaj in od tega ga ne bo nič odvrnilo.

Sobo napolnijo možje, ki so še to jutro imeli puške. In Karina se sprašuje, zakaj nimajo več orožja.

Peter se nemirno splazi mednje. Elza Krilovna kar naprej čepi v kotu sobe kakor preganjana žival.

Fedorja so možje v krogu obstopili.

»Spomnite se pogojev Nikolaja Rišina,« je rekel Fedor.

Možje se stikajo, prerivajo, glasno dihaajo.

Ob Nikolajevem imenu je Karina brez-zvočno zastokala, njene tresoče se roke so se ujele za mizo. Kaj je mogoče, da je njen prvorojenec doli pri rdečih? Da prinaša Balti grozo in smrt!

»Povedal sem vam, da bodo trije talci ustreljeni jutri ob zori.«

Pogleda okoli sebe, se izogne, da bi se njegove oči ne srečale z Natašini-mi.

»Ene-ga izmed teh mož imamo. Jaz sem!«

»Fedor!« je zavpila Nataša z-gubljajoč zavest.

Karina se je z enim samim sunkom vzrav-nala.

»Da, Nataša, jaz. Jaz sem vodja, zato sem že zaznamenovan. Sicer pa sem prej Nikolaju že imenoval sebe kot prvega talca.«

»Pa je sprejel?« dé Karina trepetaje.

»Še srečen sem, da me je sprejel, ker rešim življenje enega baltskih mož, če žrtvujem svoje. Določiti nam je treba še dva druga.«

»Samo za enega bo treba žrebatí,« je rekel resno Aleksej Andrejev. »Drugi mož, ki bo ustreljen, sem jaz!«

Karini se izvije gluh krik.

Aleksej ošine ženo z očesom in ne da bi se mu glas tresel, nadaljuje:

»Da, da, jaz bom, ker sem kriv, da sem oče take pošasti, kakor je Nikolaj.«

Nihče se ne oglasi v tišini. Strah pred smrtjo stiska najpogumnejše.

»Aleksej,« zakliče Karina, »jaz sem prav tako kriva kakor ti, tega nesrečnika sem nosila pod srcem; zahtevam, da mi dovoliš umreti s teboj!«

»Mati, tvoje žrtve ne sprejemem,« mirno odvrne Fedor. »Žrebajte za tretjega!«

»Ni treba žrebatí! Tretji bom jaz!« dé neki glas, ki ga nihče ne pozna; otroško zveni, kar ga dela podobnega ženskem glasu.

Vsi se ozro. Tedaj zagledajo blede obličje Petra Krilova. Kot prikazen stoji tam, toda iz zenic mu vre mračen ogenj.

»Ti?« se začudi Fedor.

»Da, jaz. Prednost imam, ki je drugi nimajo. Rdeči so mi ubili očeta. Zato

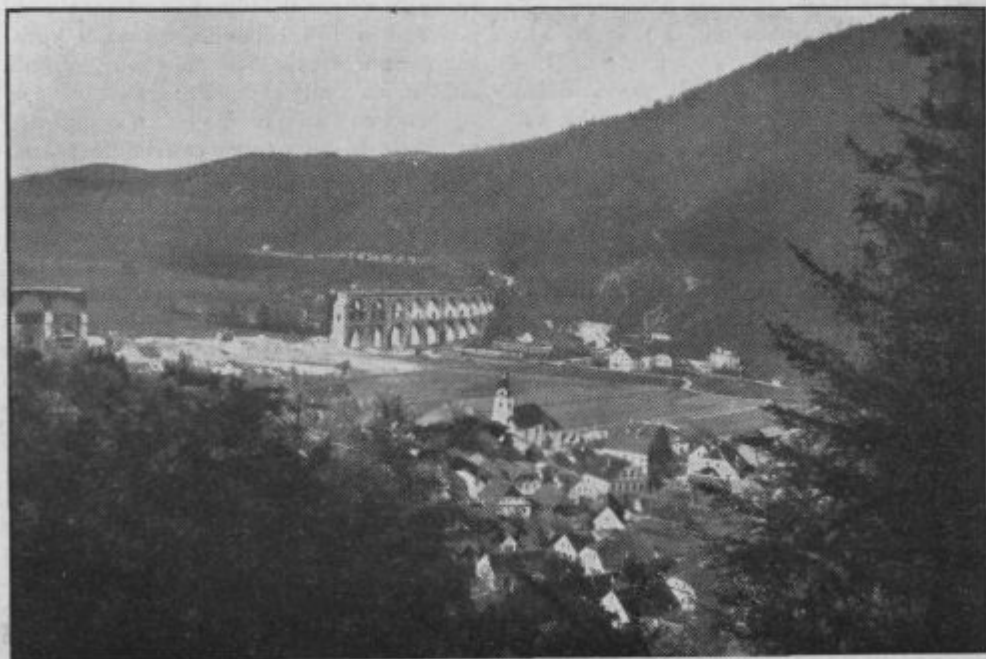
smem za povračilo kaj zahtevati zase. Življenje se skoraj več ne drži mojega telesa. V nekaj dneh me bo zapustilo. Ko je treba tretje žrtve, kar mene vzemite, vsaj rešimo v Balti enega moža; eno moč družini in vasi ohranimo, eden bo več v boju za svobodo, ki se nekoč znova začne!«

»O, Peter, kaj vendar hočeš?« je žalostno dejala Nataša.

»Hočem svoje mesto poleg Fedorja, nič drugega!«

Fedor preleti zbor z očmi. Vidi, da se več ko en pogled njegovemu umika. Sedaj ko je Peter spregovoril, neznana strahota ne visi več nad možmi; sklanjajo glave in so pomirjeni.

»Prav, Peter, ti boš tretji,« je rekel Fedor. »Priatelji, ločimo se! Zadnjič v življenju se vidimo. Toda ne bojte se, mi odhajamo naprej, da vam pripravimo prostor pri Kristusu. Zanj bomo umrli. Skazali mu bomo ljubezen, kakršno hoče, da mu jo skazemo; v tej deželi, kjer gospodarijo sicer brezbožniki, mu jo skazemo do popolne žrtve samih sebe.«

Borovnica z župnijsko cerkvijo.

(Posnetek s Pokojišča. V ozadju vstaja novi most.)

Drugi za drugim so prišli, da stisnejo roko Alekseju, Fedorju in Petru Krilovu.

Vsakikrat, ko so le-ti podali roko, jim je bilo kot slovo od nekdanjih časov, poslednji pogled na življenje.

Ko so trije možje bili sami s Karino in Natašo ter Elzo Krilovno, ki je ždela v svojem kotičku, ne da bi se kaj zmenila za to, kar se je dogajalo, so molčali. Vsak izmed njih se je prepustil lastnim mislim, preden nastopi tisto kratko pot, ki mu jo je bilo še treba prehoditi.

Nataša se je približala Fedorju, stiskala je fantove roke, ga živo pogledala, da bi sliko njegovega dragega obraza za zmeraj ohranila svežo.

Karina je bila kot otrpla. Stala je s hrbtom naslonjena k zidu. Če bi bila pokonci, bi se zrušila na tla. Mislila je na to, da bo tolikim težavam in bolečinam, ki jih je skozi tako dolga leta pogumno prenašala, konec največja tegoba: mož in sin ustreljena! Pa se vendar ni upirala božji volji, kakor se ne upira bilka, obložena s težkim klasom in zbita od vetra, naravni sili. (Dalje.)

Vernikom vsega sveta je spregovoril na binkošno nedeljo papež Pij XII., in sicer v prvi vrsti v spomin 50 letnice, odkar je bila razširjena znamenita papeška okrožnica »Rerum novarum«. — Na binkoštni ponedeljek, ko je sveti oče praznoval svoj god (Evgenij), so se mu poklonili vsi v Rimu bivajoči kardinali in drugi duhovniki, kakor tudi laiški zastopniki, ter mu izrazili svoja voščila. Sveti oče je odgovoril besede zahvale za veselje, katero so mu hoteli kardinalski zastopniki pripraviti, ko neprestano prihajajo odmevi vojnega trpljenja in pritiska bridkost sedanjega časa. Prišli bodo morda še težji časi, je zaključil namestnik Kristusov; toda Sonce resnice ne bo prenehalo svetiti nad teminami.

Glavne misli papeževega govora po radiu 1. junija: Sv. Cerkve ima dolžnost, da poseže tudi na polje socialnih nalog, zlasti takrat, kadar je treba ugotoviti, če so temelji, ki na njih gradi človeška družba svoj red, v soglasju z nespremenljivim božjim redom. Okrožnica papeža Leona XIII. se je zavzela za delovno ljudstvo in vsled tega tudi zbudila čvrst odmev v srcih delovnega razreda. Mnogo je držav, ki so se odzvale

pobudi okrožnice »Rerum novarum« in s primerno zakonodajo ustvarile boljše delovne pogoje.

Poleg teh ugotovitev je nato Pij XII. še opozoril na tri temeljne vrednote, ki posegajo v tok sedanjih časovnih vprašanj: opozoril je na uporabo gmočnih dobrin, na delo in na družino.

Materialne dobrine je Bog ustvaril, da jih uživajo vsi ljudje po načelih ljubezni in pravičnosti in se tako zagotovijo sreča miru in uveljavi znosno življenje. — Dolžnost in pravica, organizirati delo, pripada predvsem tistim, ki so neposredno zraven udeleženi: delavcem in podjetnikom. Ako bi ti ne bili kos svojim nalogam, je prav, da vmes poseže država in pomaga. — S pravico zasebne lastnine je združen obstoj in razvoj družine. V družini ima vsak narod naravno in rodovitno korenino svoje moči in veličine.

Vse državne odredbe, ki urejajo privatno last, pa naj imajo ta cilj, da bodo izboljšale in dvignile družinsko življenje.

Sv. oče Pij XII. je poudaril, da so to načela, ki bi hotel na njih temeljih že zdaj sodelovati pri prihodnji uredbi novega reda, ki ga svet pričakuje po tem strahotnem klanju. Papež želi, da bi bil

novi red zgrajen na temelju miru in pravičnosti.

Zopet važna zadeva. Cerkveni zakonik ima tudi določbo, ki je za sedanje čase prepomembna. Veleva namreč, da je treba v vsaki župniji ustanoviti bratovščino za krščanski nauk. Res je, da tam, kjer se poučuje veronauk po šolah, izvedba omenjene določbe ni tako nujna, vendar pa cerkveni zakonik ne dela nič izjem, ker ima pred očmi splošnost, vsakovrstne potrebe, pomanjkljivosti in razne premembe, ki lahko hitro nastopijo. Verskega pouka smo vsi potrebni, saj vemo, kako hitro se pozabi, kar smo iz šole prinesli. Za mladino pa moramo še posebno skrbeti. Ker vemo, da duhovnikov mnogokje primanjkuje, ker v obsežnih župnijah duhovnik ne more vsemu kaj, ko je preveč zaposlen, mora stopiti na plan in na delo bratovščina za krščanski nauk, t. j. člani te cerkvene ustanove, ki so sposobni, da sami poučujejo resnice sv. Cerkve in nadomestujejo duhovnika zlasti pri pouku mladine.

Na to bratovščino, ki je pri nas še malo znana, smo opozorili, da pripravljamo nanjo pot; vsa potrebna navodila in določbe bo pa pojasnila škofijska oblast, kadar bo potrebno in priložnost za to.

V »sovjetski raj« so iz lani zasedene Poljske odpeljali doslej, kakor je poročal list »Osservatore Romano« — že poldrug milijon Poljakov in jih vrgli tja okrog Urala, pa tudi tja v puste predele ob kitajski meji. Med njimi je mnogo razumnikov, ki so prisiljeni, da morajo prijeti za težka telesna dela. Še cvete brezsrčno suženjstvo, še gospodari neronska tiranija —! Enaka poročila prihajajo tudi iz Litve, od koder so izselile sovjetske oblasti nešteto vplivnih razumnikov in katoliških duhovnikov in jih razkropili po srednji Rusiji. Kaj trpe katoliški Poljaki, preprosti, razumniki, duhovniki in vsi, ki so oropani svobode, odtrgani od oltarjev in izročeni tudi dušni bolesi, ni mogoče popisati. Razlogi za vse to hudo trpljenje so pač v načrtih božje Previdnosti, ki vanje človeško oko nima vpogleda.

»Jaz sem živi kruh.«

Katoliška vzgoja v novi Španiji. Listi naznanjajo besedilo postave, ki ureja versko vzgojo na višjih šolah na Španskem. Na uvodnem mestu beremo:

»Med prvimi silami, ki so bistveno pripomogle k veličini španske domovine, je katoliška vera. Nova španska država vzdržuje zahtevo, da se mladina vzgaja po katoliških verskih resnicah. Da se to doseže, naj se uvrsti v učni red vsake šole odlomek katoliškega veronauka. Poučuje naj se vsa snov Katekizma do apologetike (obrambni nauk) ...

Španija je ponosna bolj ko kdaj na svoj »katoliški« naslov — in razglašala neodvisnost Cerkve v verskih vprašanjih; obenem pa priznava v polnem obsegu pravico, da smejo škofje v svojih škofijah nadzirati in voditi verski pouk v višjih šolah, saj so po svojem zvanju in kanoničnem poslanstvu pooblaščen, da čuvajo vzgojo mladine v katoliškem duhu.«

Razvoj dušnega pastirovanja v Rimu. Mesto Rim je škofija sama zase, ki jo oskrbuje in vodi kot namestnik svetega očeta eden kardinalov. Iz poročila o

rimski škofiji je razvidno, da je bilo v zadnjih štirih letih ustanovljenih 19 novih župnij. Poprej jih je bilo 67 z 873 tisoč prebivalci; sedaj jih je 83 z 1 milijonom 130.000 verniki. Sredi mesta so bile pa tri župnije opuščene. Župnijski list se tiska vsak mesec v 702.000* izvodih, poprej v 683.000.

Pomenljivo priznanje. Profesor Masaha, ki je nastavljen na cesarskem vseučilišču v Tokiu na Japonskem, pa ni kristjan, je imel, ko se je vrnil s študijskega potovanja po Evropi, javno predavanje o zanimivostih po širnem svetu. Priznal je pred vsemi poslušalci: »Katoliška Cerkev je najmočnejša, najpopolnejša in najvzvišenejša naprava, kolikor jih zgodovina človeštva pozna.«

Velika proslava štiristoletnice jezuitskega reda bo letos za sklep v Turinu. Poseben sijaj bo dobila ta svečanost po naklonjenosti Nj. Kr. Visokosti prestolonaslednika princa Piemontskega, ki je prevzel pokroviteljstvo nad proslavo in upa, da se bo jubileja tudi osebno mogel udeležiti. — Pripominjamo, da so jezuitski red poklicali v Turin principi Savojske hiše in so ga tudi stalno podpirali.

»Delo za narodni Evharistični kongres v Zagrebu ob proslavi 1300 letnega jubileja naj se nadaljuje povsod z molitveno akcijo, z ljudskimi misijoni — kjer koli je mogoče —.« Tako je naročil svojim vernikom zagrebški nadškof dr. Al. Stepinac v posebni okrožnici. Kongres se bo vršil, kadar bodo okoliščine dopustile.

Zahvalna služba božja. Na praznik vnebohoda, 22. maja, je bila slovesna zahvalna služba božja v ljubljanski stolnici. K pontifikalni maši so se zbrali zastopniki oblasti in vojaštva, predvsem Vis. Komisar Eksc. Emilio Grazioli, poveljnik Armadnega Zbora general Eksc. Mario Robotti, general Orlando, poveljnik ljubljanskega Presidija s častniškim zborom; dalje so bili navzoči poleg ljubljanskega župana zastopniki raz-

nih korporacij. Lepo petje odličnega zbora ljubljanske stolnice s spremljevanjem prof. Glasbene akademije, msgr. St. Premrla, na orglah in opernega orkestra je povečevalo vso cerkveno svečanost in zahvalno službo božjo, ki jo je opravil ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman.

Skupna proslava Marije Pomočnice zadnjo majsko nedeljo na ljubljanskem Rakovniku je bila z ozirom na zgodovinske okoliščine res iskrena, presrečna in veličastna, kar velja še posebno o procesiji s kipom Marije Pomočnice. V cerkvenem govoru pri glavni službi božji je ljubljanski škof prevz. g. dr. Gregorij Rožman omenjal strahote vojske in njene grozotne posledice in opominjal vernike, naj se zaupno obračajo k Mariji za pomoč, toda z molitvijo je treba tudi združevati dela ljubezni do bližnjega in spolnjevanje božjih zapovedi. Molitve pred Najsvetejšim so pobožni romarji pred praznikom opravljali skoraj vso noč. Spovednice so bile neprestano oblegane. Lepo vreme je privabilo zlasti k svečani procesiji trume Ljubljančanov. Vseh udeležencev je bilo okrog 20.000. Lepo število Marijinih družb s prapori se je razvrstilo v sprevodu.

Marija, Pomočnica kristjanov, naj ostane naše varstvo, naj čuva nad vsemi Slovenci in jih ohrani v zvestobi Bogu in Cerkvi.

Letošnji binkoštni praznik je bil pomemben tudi zato, ker je Ljubljana prvičkrat slavila praznik Ustave. Mesto je bilo zavito v zastave, ki so vihrale v toplem sončnem soju. Največji poudarek in presenetljivo obeležje je dala praznovanju vojaška parada z nastopom velike sile svojega raznovrstnega, modernega orožja. Mimohod čet je trajal celo uro in napravil na ogromne množice gledalcev mogočen vtis.

Starosta slovenskih jezuitov o. Alojzij Žužek je umrl 15. maja 1941 v mariborski bolnišnici. Rodil se je 1. 1865 na Planini pri Vipavi. 25. sept. 1937 je praznoval v Ljubljani zlato mašo. Pri ljubljani misijonar, ki je vodil vsega skupaj 417 ljudskih misijonov in nad 200

duhovnih vaj, naj uživa pri Bogu bogato plačilo in blagodat osme blaženosti!

Umrli je tudi škofjeloški kapucinski gvardijan o. Rafael Bogataj, ki ga je doletela smrt v samostanu ljubljanskih frančiškanov dne 26. maja. Iz Loke je prišel 23. maja. Pokojni je bil doma iz župnije Trata v Poljanski dolini. V kapucinski red je vstopil s 17. letom. Služboval je v Gorici 15 let, kjer je bil obenem vnet katehet. Pozneje je bil redovni predstojnik v Krškem in v Škofji Loki. Blagemu redovniku naj ljubi Bog podeli večno plačilo.

V Vidmu o. S. je 13. maja zaspal v Gospodu župnik in dekan Janez Medvešek, star 75 let. V posmrtnici smo brali, da je umrl brez prežnoženja, ker je vse razdal revežem. To bogastvo je vzel s seboj v večnost. R. i. p.!

Na Goriškem je pobrala smrt brez napovedi in opomina dva duhovnika: Na Srpenici pri Bovcu je nenadoma od kapi zadet umrl župnijski upravitelj Sava Zor. Pisal je za neko stranko krstni list. Sredi pisanja je omahnil in izdihnil. V Gorici je prav tako nepričakovano zadet od kapi šel v večnost srednješolski veroučitelj, profesor Romano Roman, ki je bil dolgo dobo tudi predstavnik furlanske Zadrुžne zveze.

Marijine družbe

Petletke, triletke imajo to prednost, da se ljudje, ki imajo kakšne gotove načrte, z večjo vnemo oprijemljejo dela in da napno vse sile v dosego svojega namena. Ali naj si določimo tri-, petletke tudi za dosego vzvišenih namenov v kongregaciji? Naše petletke so dovolj jasno očrtane v pravilih — splošnih in posebnih. Vsak kandidat, vsaka kandidatinja bi morala prav za prav napraviti pred sprejemom tudi preskušnjo v tem, če pozna vsaj jedro pravil, ki so vodilo kongreganistom.

In kaj je temeljna zahteva splošnih kongregacijskih pravil? Predvsem iskreno in izredno Marijino češčenje. Poudarjamo »iskreno«, »izredno«, saj ljubezen do Marije goje tudi drugi katoliški kristjani.

Drugo, kar se od člana Marijine družbe pričakuje, je skrb za lastno posvečenje. To je v času, ko se toliko poudarja Katoliška akcija, prav posebno važno. Veliko se je že pisalo o KA, vsak količkaj dober vernik je ponosen, da je član te dejavnosti. Ako bi pa vprašali katerega koli našega človeka, kaj je Katoliška akcija, bi prav težko dobili zadovoljiv odgovor. Najkrajše in najlepše označujemo Katoliško akcijo kot »laiško duhovništvo«.

Vsak posvečeni in vsak laiški duhovnik pa mora gledati in posnemati kot svoj najvišji vzor Jezusa, ki je naš večni »veliki duhovnik«. Ako njega posnemamo, se bomo navzeli apostolskega duha, ki ima podlago v živi veri, v goreči ljubezni do Boga in do bližnjega, v vnemi za molitveno življenje, v vdanosti lastne volje božji volji. To krepostno življenje zajemamo zlasti v svetih maši in v svetem obhajilu. To je pot do lastnega posvečenja. Kdor hodi po tej poti, obenem vsaj deloma že izvršuje drugo nalogo, ki je bistvena Marijinim kongregacijam: — apostolstvo. Iz tega razmišljanja vsakdo lahko spozna, da je Marijina družba najboljša šola za vzorne delavce v Katoliški akciji.

Varstvo najlepše čednosti. Ni še dolgo tega, ko je sprejel sveti oče Pij XII. številno zastopstvo italijanske dekliške mladine. Iz nagovora namestnika Kristusovega naj navedemo samo nekaj značilnih opozoril, ki veljajo vsem dekletom, predvsem še kongreganistinjam:

»Vaš program je boj za čistost, tisto čistost, ki je nje varuh sramežljivost... Moda in sramežljivost bi morali biti združeni kakor sestre... a mnoga dekleta in žene pozabljajo iz ničemurnosti na krščansko sramežljivost in gredo v nevarnosti, kjer se njihova čistost pogubi. Moda tako nasilno vlada nad njimi, da se zdi, da sploh ne vedo več, kaj je spodobno. Ne poznajo več nevarnosti, zgubile so čut sramežljivosti... Vaš prvi apostolat bodi dober zgled. Vaše voditeljice naj vas naučijo, da boste, preden oblečete kakšno obleko, vprašale svojo vest, kako jo sodi Jezus Kristus. Preden sprejmete kakšno vabilo, se

vprašajte, če bi vas vaš angel varih mogel spremljati, ne da bi si moral pokriti obraz s perutmi. Voditeljice vam bodo povedale, katerih predstav, katerih vesellic in izletnih krajev se morate izogibati... Mi pa vam v obrambo vaše čistosti priporočamo predvsem molitev, posebno pobožnost do Jezusa v presveti Evharistiji in do prečiste Device, kateri ste posvečene.

V sv. Evharistiji najdete Boga, ki je čistost sama, ker je neskončno popoln. Kadar se vam daje v sv. obhajilu, očičuje vašo dušo in njene sposobnosti, vaše telo in njegove čute. Čim bolj se kdo približa Bogu in se združi z njim, toliko bolj postane čist...«

»Mirna vest — vedna gostija.« Zemeljske dobrine, tudi take, ki so dovoljene in neoporečne, človeku ne prinesejo sreče in zadovoljstva, če nima mirne vesti. Vir pravega veselja je mirna, čista vest. Zakaj to poudarjamo vprav na tem mestu? Zato ker ima Marijina družba prelepo nalogo, da zagotovi svojim članom neprecenljivi zaklad dobre vesti. Naloga kongregacije je, da pospešuje, naroča pogostni prejem svetih zakramentov, da stavi pred oči lepe, vzpodbudne zglede, da neguje čednosti, da odvraca od grešnih priložnosti, da poudarja čast, odliko in srečo Marijinega otroštva, da svari pred nevarnim in strupenim berivom itd. O, blagor vsakomur, ki ga je zadela milost božja, da je izvolil v kongregaciji Marijo za svojo Mater, Gospo in Zavetnico! Še bolj blagor, če si prizadeva, da so mu pravila Marijine družbe vodilo v življenju! Zagotovil si je srečo mirne vesti, ki ga spremlja tudi v dneh poskušnje in križev. Ko drugi, ki jih je lahkomišljenost in vehedravost zategnila v vrtinec grešnega življenja, zdvajajo in obupavajo, če jih je presenetila nenadna bridka poskušnja, se zna dober kongreganist obvladati in zbrati, naj pride nanj še tako razdiralen vihar, saj tam, kjer je čista vest, teče izpod peze trpljenja tudi vrelec veselja. »Dobra vest zelo veliko prenese in je tudi v nesreči vesela« — zatrjuje pobožni Tomaž Kempčan.

Že zaradi te sreče — notranjega miru — je vredno, da človek prenese male žrtve, ki so z Marijino družbo neločljivo spojene. Mnogim je že vstop v kongregacijo otežen, če živi v ozračju, ki cerkvenim organizacijam ni naklonjeno. Mlad človek je dostikrat pritrjen s stotinami vezi na svet, na vse, kar človeka omamlja in vabi. Pa tudi premagovanje, ogibanje grešnih priložnosti in skrb za lep zgled — naklada nekaj žrtev; a vse to je bogato poplačano z duhovnim veseljem, ki ga grešnik ne pozna, ter z zadovoljstvom in blagrom pokojne vesti.

Kaj je Marijini kongregaciji najbolj potrebno? — Noben član in nobena članica ne sme biti brez znaka: ob slovesnostih in shodih je treba imeti viden veliki znak, kakršen je pač v posameznih družbah vpeljan; ob navadnih dneh pa vsaj Marijino svetinjico na vratu ali kakor koli.

Po Mariji k Jezusu! Spolnuj to geslo in se ravnaj po tem, kar pomeni in kar hoče. V Marijino šolo si prišel (prišla), da z Marijo prihajaš k Jezusu. Kje ga dobiš? Kako ga obiskuješ? V kakšnem prijateljstvu si z njim? Kolikokrat te sprejme v avdienci pri obhajilni mizi? —

Ali si morda tudi ti kriv (kriva), da se ponavlja udrihnica: »Saj ti in ti, ki so v Mar. družbi, niso nič boljši, kot smo mi!« (Sicer vemo in smo prepričani, da se za tem očitkom skriva samo zavist in škodoželjnost tistih, ki Mar. družbe res niso vredni in bi kot taki ne mogli biti sprejeti vanjo. Dobe se pa vendarle skaze, ki s svojo površnostjo, lahkomišljenostjo ali pa celo s pohujšanjem dajejo povod, da lete vsled tega puščice na vso družbo. Kljub temu bi vprašal razne jezičnike in jezikavce: Ali morete dokazati to, kar nepremišljeno natolcuje? Ali vidite kongreganistom v srce? Bog je, ki sodi! Površni, mlačni in jezikavi ljudje ne vidijo naših molitev, ne naših sestankov, ne naših obhajil, ne naših premagovanj in zatajevanj in ne naših drugih dobrih del. In še to: Kako bi pa bilo z nami, če bi ne bili v kongregaciji. Le milosti, ki teko iz sv. zakramen-

tov, nas bodo rešile po priprošnji Marijini!

Kaj nam je še potrebno? Starejši član Marijine družbe, ki je bil krenil malo na mlačno stran, pa je postal zopet dejanski, kliče vsem tovarišem in tovarišicam:

Vun iz stekljenače, vun v življenje! Vun iz kota, vun v borbo! Proč z napačno skromnostjo in skrivanjem! Ponosni smo na to, kar smo. Mi se ne bojimo luči, saj luč prinašamo. Ne potrebujemo bobna, a tukaj smo in ostanemo odločni borci za slavo in veličino svete Cerkve, borci v varstvu Marijinem. Mi smo več, kakor vi zunaj mislite. Mi storimo več, kar vi zunaj veste in vidite. Pa je prav, da veste; zato pa hočemo, da nas poznate!

Vatikansko mesto. Vojaki švicarske garde v Vatikanu imajo tudi svojo Marijino družbo, ki jo vodi msgr. Krieg. V kongregaciji jih je približno tretjina. Posebno svečano praznujejo ti papeževi stražniki vsako leto rožnovensko nedeljo. Ta dan obhaja krščanski svet spomin na zmago nad turškim brodomjem v bitki pri Lepantu 1571. Papeški gardisti so ta dan izbrali kot svoj glavni marijanski praznik, ker so vprav člani papeške garde (Švicarji) iztrgali nasprotnim četam zastavo. Kongregacija vatikanske garde, ki združuje zvestobo Mariji in Kristusovemu namestniku, ima tudi več delovnih odsekov; omenjati je zlasti karitativni in misijonski odsek.

Posvetitev Materi vseh ljudi... V komunizmu se približuje nevarnost svetovnega požara. Komunizem tají Boga in posmrtno življenje, uničuje čast človeške osebnosti in družine, skuša zapaliti svetovno prekucijo, ki naj bi — kakor komunizem namerava — odpravila krščanstvo in vsako verstvo.

Kdo pa ne ve, da se zunanje pomirjenje zamore doseči le po poti, ki vodi k Bogu. Mir v dušah ustvarja mir v družinah, med sosedi, med mesti, narodi in državami.

Kdo naj zmedene, v zmotah in strasteh zakopane duše zopet naravna na pot resnice, ki vodi k Bogu! Vsekako je zelo važno, da se je treba za dosego

tega cilja obrniti k Mariji in prositi za njeno priprošnjo, saj je Marija srednica in mati vseh ljudi. Če je koristno, da priporočamo nebeški Materi posamezne zgubljene duše, je tem bolj potrebno, da izročamo njenemu varstvu cele krščanske narode, ki so zablodili v zlo.

Marijanski koledar — za julij:
2. julija: Marijino obiskanje. (Začetek devetdnevne dne 23. junija.)
3. Bl. Bernardin Realino, dr. J., spozn. († 1616.) 4. Bl. Janez Kornelij, dr. J., mučenec. († 1594.) 9. Marija, Kraljica miru. 16. Marija Karmelska. (Škapulirski praznik. Začetek novene 7. jul.) 17. Spomin ponižnosti N. Lj. Gospe. (Začetek 9 dnevnice 8. jul.) 18. Bl. Gregorij Barbarigo, škof in kardinal. († 1697.) 26. Marija, Mati usmiljenja. (Začetek novene 17. julija.) — Bl. Jerneja Capitanio, učiteljica. († 1833.) 27. Bl. Rudolf Aquaviva, dr. J., in Peter Berno, dr. J., mučenca. († 1583.)

Slovenski pregovori o poštenosti

Kdor nima sramu, nima poštenja.

Po zgubi poštenja — gre radost življenja.

Pošten je ko plaška torba (ki tatvina iz nje gleda).

Pošten račun — dolg užitek.

Pošten smeh je več vreden ko dva joka.

Poštenjak se s poštenjakom druží, grešnik grešniku služi.

Poštenje in pamet, to je življenje na svetu.

Poštenje je najboljše imenje.

Poštenje je ljubo Bogu in ljudem.

Poštenje več velja ko sto oralov sveta.

Poštenje — življenje.

Poštenega mlinarja klobuk ozdravi vsako bolezen.

Sebe spoštuje, kdor drugemu poštenje skazuje.

I. Šašelj.

»Predočuj si v stiski križanega Odrešenika in pomisli, kateri od vaju obeh bolj za drugega trpi, pa si boš olajšal svoj križ.« (Sv. Frančišek Sal.)

Iz kraljestva krščanske ljubezni

Junaštvo slovenskega vojnega kurata. Vojaški kaplan o. Vjeko Vrčič, ki je bil v zadnji vojski nameščen v okolici Uroševca, opisuje v listu »Katoliška Riječ«, št. 18, tole zanimivo in ganljivo sliko:

Na albanski fronti, na višini blizu Ohridskega jezera je bil hud boj. Mnogo vojakov je bilo mrtvih in ranjenih. Polkovni poveljnik pozove sanitetno moštvo, naj pokoplje mrtvece, ranjenim pa naj nudi pomoč. Toda vsa sanitejska četa je odpovedala iz strahu pred streli in pred ognjem ter pobegnila v gozd. Poveljnik naroči nato vojnim kuratom, naj priskočijo in pomagajo. Toda pravoslavni in muslimanski so hkrati odpovedali in se umaknili pred viro v gozdno zatišje. Edino katoliški kurat Alojzij Turk, bitoljski župnik, je izvrševal svojo dolžnost. Navzlic silnemu streljanju se je povzpel na brdo. Najprej je previdel ranjence in jim delil poslednjo tolažbo; nato pa je pobiral mrtve in jih pokopaval. Ranjence je prenašal na svojih ramah na varnejši kraj. Bil je sam ves okrvavljen od njihove krvi.

Ni ga bilo, ki bi mu pomagal, razen onih ranjencev, ki so še mogli hoditi. Prenašal je vse, brez razlike vere in narodnosti. Vmes so bili tudi italijanski ranjenci. Eden je bil prav močno zdelan. Niso ga mogli takoj prenesti. Toda njegovi sorojaki so izjavili, da se ne morejo odstraniti od svojega tovariša. G. Turk je napel vse sile, da so bili do zadnjega vsi spravljani na varno, kjer so prejeli zdravniško pomoč.

Gotovo je, da bi jih bilo mnogo propadlo telesno in duševno, če bi ne bilo kurata Turka, ki se je skazal kot pravega Samarijana.

Baragov kotichek

Tudi dobra stvar bi zaspala, če ga ni, ki bi venomer budil, dregal, prigajal in nagovarjal. Zadeva Baragove beatifikacije bo šla naprej in imela uspeh, če bomo vsi stanovitno budni, če ne odnehamo, če bomo vsaj z molitvijo naskakovali božjo dobrotljivost, da nam dodeli narodnega svetnika. To je v seda-

njih okolnostih, ki je nas Slovence vojna vihra vanje potisnila, še posebno potrebno.

S sodelovanjem za proglašenje škofa Baraga med blažene, za kar se bo prizadevala nanovo ustanovljena »Baragova zveza«, se hočemo obenem ogreti tudi za drugi cilj, ki ga namerava doseči omenjena zveza: za okrepitev ženske misijonske družbe, ki se imenuje »Zavod Baragovih misijonskih sester«.

Odbor, ki je v ta namen sestavljen, že posluje. Odprl je »Baragovo pisarno«. Ker so pri vsakem takem podjetju poleg božjega blagoslova potrebna tudi denarna sredstva, si je pisarna omislila položnice (št. 13.154), da vsak, ki hoče za zgoraj naštete namene kaj darovati, pošlje svoj prispevek: članarino za Baragovo zvezo (10 din), ali pa postane z večjim darom njen dobrotnik, ustanovnik.

Molitev za umirajoče

O premili Jezus, ljubitelj duš, rotim te pri smrtni bridkosti tvojega presvetelega Srca in pri bolečinah tvoje brezmadežne Matere, operi v svoji Krovi grešnike vsega sveta, ki so zdajle v smrtnem boju in bodo danes umrli. Srce Jezusovo, ki si samo prestalo smrtne bridkosti, usmili se umirajočih!

O moj Bog, vse svete maše, ki se danes opravljajo po vsem svetu, ti darujem za grešnike vsega sveta, ki so v smrtnem boju in bodo danes umrli. Dragocena Kri Jezusa Kristusa jim nakloni usmiljenje! (Glej str. 248.)

Razno

Jubilejno obhajilo. Staro vino v sodih temačne kleti se zgane, ko na prisojnih vinskih goricah zadehti cvetje bujnega trsja: kipeti in vreti začne. V teh dneh so prihajale vrste mladih prvoobhajancev, dečkov in deklic, k mizi Gospodovi. Koliko veselja, koliko sreče zanje, za starše, za duhovne voditelje, za občine! Nebeško sonce, Jezus Kristus, posije v nedolžna srčeca svatovsko oblečene dece in vzbuja v njih cvetje in vonj blažene pobožnosti in ljubezni.

Pri tem pogledu na to izvoljeno krde-
lo se zgane tudi v srcih, ki so sicer mor-
da temačnohladna, manj občutna, in za-
vre hrepenenje po nekdanji sreči prvega
sv. obhajila. Morda poznejše življenje in
spomin na podrto srečo izvablja grenke
solze iz oči. Morda se izvijejo tihi vzdih
iz potrte duše: »O, ko bi mogel pokli-
cati nazaj one blažene trenutke!«

Take in podobne misli so dale po-
budo za jubilejne pobožnosti prvega sve-
tega obhajila, ki jih praznujejo po ne-
katerih deželah posamič ali v skupinah.
Eni imajo 25 letnico prvega obhajila, dru-
gi 30, 40, 50 letnico — s primernim na-
govorom in prejemom sv. obhajila. —
Posnemanja vredna navada, ki se lahko
združi s slovesnostjo vsakoletnega prve-
ga svetega obhajila otrok.

Zgled za člane KA. Neki krščanski
Kitajec, trgovec z blagom za umetelni
ogelj, ki pošilja svoje izdelke na vse
strani po vzhodnih državah, prilaga za-
vitkom majhne lističe, ki je na njih v
štirih jezikih (v kitajskem, japonskem,
malajskem in angleškem) natisnjen tale
kratki stavek: »Jezus je rekel: Jaz sem
kruh življenja.« Kdor koli ga vpraša (pis-
meno), kaj ta napis pomeni, mu pošlje
kot odgovor izvod evangelija sv. Janeza,
zraven pa še pojasnilo, kolikega pomena
je bil ta evangelij za njegovo lastno spre-
obrnjenje.

Dijaki, ki so dovršili 6. realni ali
5. klasični razred gimnazije, se sprejmejo
v kapucinski red. Prav tako se sprejmejo
dijaki iz nižjih razredov klasične gimna-
zije, samo da imajo namen stopiti po-
zneje v kapucinski red. Eni kot drugi
bodo nadaljevali svoje študije popolnoma
brezplačno v Italiji. Prijavitelj se je treba
pri kapucinskem provincialu, ki se za-
časno nahaja v Knobleharjevem zavodu
v Ljubljani — Dravljah ali v Zgornji Šiški.

Občudujemo. Milanski nadškof, kar-
dinal Schuster, je uvidel potrebo, sezi-
dati v predmestjih Milana in v okoliških
krajih 14 novih cerkv. V posebnem pa-
stirskem pismu je poprosil vernike za
pomoč. V kratkem je znesla zbirka pro-
stovoljnih darov štiri milijone lir. Vmes
je znesek 700.000 lir, ki jih je daroval
en sam dobrotnik. Med darovalci je tudi

mož iz Bergama, ki je prinesel prispe-
vek svoje bolne sestre. Po kratkem po-
zdravu je položil pred škofa sveženj 500
bankovcev po tisoč lir s pripombo, da so
brali v časopisu oklic škofov za zidanje
potrebnih cerkv in da hoče tudi nje-
gova sestra biti udeležena pri tem bogo-
ljubnem delu. Škof je ganjen odšel v ka-
pelo, da se je zahvalil Bogu in pomolil
za bolno dobrotnico.

Največje bogoslovno semenišče je se-
daj v Milanu. Ustanovil ga je kardinal
Tosi. Zidarska in druga dela so trajala
sedem let. Vsa stavbna površina meri
262.400 m². Novi zavod ima tri večja po-
slopja, srednje je obnem cerkev. Pri
ureditvi so porabili vse moderne novo-
sti in iznajdbe. Zavod ima prostora za
1000 oseb; danes jih ima 700, med njimi
stanujejo tudi semeniški profesorji.

Duhovne vaje v Domu Device
Mogočne bodo za gospodične učite-
ljice in uradnice od 6. do 10. julija; za
dekleta pa od 14. do 18. avgusta. Pri-
jave na naslov: Predstojništvo Lichten-
turnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev
trg 8.

Duhovni darovi: Maja in junija je bilo
opravljenih dvanajst sv. maš za dušne in
telesne zadeve »Bogoljubovih« naročni-
kov in naročnic.

Opazovanja

Teorija — in stvarnost. Kako se to
dvoje loči, nas najbolje pouči zgodo-
vina komunizma. Teorija je to,
kar kdo uči in piše, stvarnost je to, kar
dela in izvršuje. V teoriji rešuje komu-
nizem socialne krize, pospešuje blago-
stanje vseh slojev, bratstvo in enakost,
hkrati pa zagotavlja veliko, zlato svobo-
do. Tako namreč obljublja teoretični
zagovorniki komunizma. Te lepe besede
in obljube se zde prikupljive, če bi
dela komunistov drugače ne
govorila.

Toda pogledjmo, kakšni so pa sadovi
komunističnega dela! Komunizem uniču-
je vsako vero, hoče človeka privezati
popolnoma samo na zemljo in zatreti v
njem vse, kar spominja na nadnaravno
življenje, na Boga. — Bolj kakor za

ljubezen do bližnjega, se razvneja komunizem za mržnjo do Boga. Zato nazivajo danes komunizem tu in tam kar kratkomalo »satanizem«, to je prizadevanje, ki hoče z nepojmljivim naporom in z vsemi močmi upostaviti na zemlji kraljestvo satanovo, namesto kraljestva Kristusovega.

Ce je kdo dvomil o strahotah boljševizma na Ruskem, če je bral nepristranska poročila o grozodejstvih španskih komunistov, se je lahko uveril, kaj zna in kaj namerava komunistični satanizem.

Kaj bi bilo, če bi se združenim krščanskim bojevnikom na Španskem ne bilo posrečilo streti silnega navala, ki ga je bil uprizoril rdeči tabor vsega sveta?

Pomagajmo umirajočim

Kako važno in potrebno je, da znamo obuditi popolno kesanje, ki z njim dosežemo odpusčenje grehov takoj, ko ga obudimo, je bilo že povedano v 6. številki letošnjega »Bogoljuba« na straneh 217—219.

Odgovarjamo pa še na vprašanje: Ali more dobiti bolnik, ki je na tem, da umrje, pa ni duhovnika, ki bi ga previdel, popolni odpustek? Zakaj to vprašanje? Zato, ker je v rednih razmerah mogoče prejeti popolni odpustek le obenem s prejemom svetih zakramentov (spovedi in sv. obhajila). Pri vsakem odloku glede popolnih odpustkov je dostavljena tudi opazka: »pod navadnimi pogoji«. — Da brez posvečujoče milosti božje ni mogoče dobiti nobenega odpustka, tudi nepopolnega ne, o tem smo poučeni.

Bolnikom v tolažbo pa bodi povedano, da morejo tudi v primeru, ko ni duhovnika, da bi jim prinesel sveto popotnico, dobiti popolni odpustek, t. j. odpusčenje vseh časnih kazni za grehe, če so res obudili popolno kesanje in zadostili drugim predpisanim pogojem za odpustke.

Naj sledi tu nekaj takih nabožnih vaj, ki naj jih družinski člani priporoče s primernim poukom skesanim bolnikom, da bodo deležni milosti odpustkov.

1. Popolni odpustek na zadnjo uro prejme, kdor je imel navado, da je v življenju večkrat pobožno klical ime Jezusovo, če se spove, prejme sveto obhajilo, ali če vsaj obudi popolno kesanje in če nato pobožno zakliče presv. ime Jezusovo in sicer z usti, ako pa ne more več, pa vsaj s srcem, ter hkrati potrpežljivo sprejme smrt iz roke Gospodove kot kazen za greh. (S. Paen. Ap., 9. dec. 1933.)

2. Prav tako in pod istimi pogoji prejme bolnik na zadnjo uro, ko se ni mogel spovedati in ne prejeti sv. popotnice, če je v življenju večkrat pobožno klical (izgovarjal) presveto ime Marijino. (S. Paen. Ap., 12. nov. 1932.)

3. Bolnik, ki je v življenju pogosto opravljal molitev k Materi božji »Pod tvoje varstvo pribežimo o sveta božja Porodnica...« s pripadajočim dostavkom (kakor je v molitvenikih), — ali molitev »Pozdravljena, Kraljica, Mati usmiljenja, življenje, sladkost...« s pripadajočim dostavkom, kakor molimo pri litanijah, dobi v enakih okoliščinah in pod istimi pogoji, kakor pod št. 1, — na zadnjo uro popolni odpustek. (S. C. Indulg., 5. aprila 1786; S. Paen. Ap., 2. jul. 1934, 12. dec. 1935.)

4. Tudi za znano molitev na čast angelu varihu:

»Angel božji varih moj,
po višji dobroti sem varovanec tvoj;
razsvetluj in váruj me (ta dan,
to noč),

vladaj in vodi me. Amen« —

je dovoljen na smrtno uro popolni odpustek, če je bolnik večkrat v življenju opravljal to molitvico. (Pogoji prav taki, kakor pod št. 1: Obuditi popolno kesanje, pobožno zdihniti (vsaj v srcu, če ni mogoče z usti) ime Jezusovo, sprejeti smrt kot kazen za greh. (S. Paen. Ap., 6. maja 1933.)

(Nepop. in pop. odpustki za gori našete verske vaje v zdravih dneh življenja — tu niso navedeni.)

Zdihljaji, ki naj jih s preudarkom ponavlja bolnik v znak popolne ljubezni do Boga in kesanja nad grehi:

Moj Jezus, usmiljenje!
Pomagaj mi, da me nobena stvar ne
loči od tebe.

Jezus moj Bog, ljubim te nad vse.

Jezus, tebi živim, Jezus, tebi umrjem,
Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

Dobre knjige

Jezus duhovniku. Ta knjiga, ki jo je spisal o. J. Schrijvers, redemptorist, je namenjena duhovnikom. Namen ima vzbujati v njih stalno zavest visokega poslanstva in odgovornosti, ki je združena z duhovskim poklicem. Vsebina je globoko premišljena, zgoščena, tehtna, zato kot nalašč primerna za premišljevalno molitev, za branje pri mesečnih obnovah. — Prevod je spretno oskrbel prof. dr. V. Fajdiga. Cena broš. 35 din. Založila Ljudska (prej Jugoslovanska) knjigarna v Ljubljani.

V isti zalpžbi je izšla tudi za sedanje čase prekorišna in potrebna knjižica »Parlate l'italiano?« (Ali govorite po italijansko?) Vsebuje najpotrebnejše italijanske razgovore in nekoliko slovničnega pouka. Cena 15 din.

Istotam se dobi tudi II. izdaja »Italijanske vadnice«. Spisal jo je prof. dr. Stanko Leben. Strani 320. Cena broš. 35 din. Ima žepno obliko, zato je še bolj pripravna.

Odgovori

P. J.: Bog je vsemočen, pa vendar slišimo večkrat znani rek: »Še Bog ne more vsem ustreči.« Kako se razvzolja to protislovje? Recimo, da nekateri prosijo za lepo vreme, drugi pa za dež. Kako naj obenem vsem ustreže? Kaj naj Bog stori?

Odgovor: To, kar stori pametna vlada, če dohajajo nasprotujoče si vloge in prošnje. Ozira se na splošni blagor. Sicer pa premore Bog vse kaj več. V svoji vsevednosti more po naravnih zakonih vreme tako uravnati, da je vsem prošnjam — recimo za dober pridelek na polju — ustrezno.

Bog more iz posebnih razlogov in izjemoma tudi čudežno vmes poseči.

Prav tako more enemu prosilcu časne darove, drugemu pa mnogo boljše, nadnaravne darove nakloniti. Zato pa navadno pri prošnjah za časne darove tudi pristavimo: »če je tvoja volja in nam je v zveličanje«.

I. O.: Prosim, g. urednik, da bi nam dali navodilo, kako opravljati devetdnevno na čast sv. Frančišku Ks. za dosego posebnih milosti.

Odgovor: Cerkevno odobrena molitev na čast sv. Frančišku Ksaveriju v zgorajšnji namen je tale:

O sveti Frančišek Ksaverij, ki si tako dober in poln ljubezni, s teboj spoštljivo molim božje veličanstvo: in ker se silno ve-

selim izrednih darov milosti, ki ti jih je Bog dal v življenju, in tvoje slave po smrti, se mu na vso moč zahvaljujem in tebe z vsem srcem prosim, pridobi mi s svojo mogočno priprošnjo prav posebno milost svetega življenja in svete smrti. In še to te prosim, izprosi mi... (Tu se imenuje duhovna ali telesna milost, ki jo želiš.) Če bi pa to, za kar se ti ponižno priporočam, ne bilo prav nič v božjo čast in v večjo korist moje duše, te pa prosim, zaprosi ti, kar je za oboje najboljše. Amen. — Oče naš... Zdrava Marija... Cast bodi...

(Prevodu latinskega izvirnika je dal »Imprimatur« ljub. ord. 20. maja 1941, št. 669. — Vsi, ki opravijo devetdnevno ali sami zase ali pa se je udeleže v cerkvi (javni kapeli), dobe odpustek treh let; popolni odpustek pod navadnimi pogoji ob sklepu devetdnevne. — S. Paen. 20. maja 1933.)

PROŠNJE IN ZAHVALE

Priporočamo t škofu Baragu zlasti naše trpeče duhovnike in vse vernike brez dušnih pastirjev. — E. M. R. se zahvaljuje t škofu Baragu za dosedanje pomoč in se priporoča še nadalje v važnih in težkih zadevah in za zdravje in pa mir. Prav tako apost. misijomaru Knobleharju. — M. P. St. se zahvaljuje t škofu Fr. Baragu za zdravje, ki se je hipoma vrnilo po opravljeni devetdnevni — Fr. Č. se zahv. t škofu Frid. Baragu za večkratno uslišanje v raznih zadevah. — M. M. Z. se zahv. t svetniškemu škofu Fr. Baragu za pomoč v izberi poklica in v raznih stiskah; prav tako t nadšk. Jegliču za uslišano prošnjo.

ISKRE

Prečiščevanje in trpljenje imenuje sveti apostol Pavel »circumcisio cordis« — obrezovanje srca. Naše srce mora biti okrog in okrog obrezano. Vsak gib nerednega samoljublja, vse, kar kazi v nas prelepo bogopodobnost, mora biti odrezano. Seveda se naša slaba narava plaši in včasih tudi kriči, ko odstranjamo škodljive izrastke; ali dokler volja božji operaciji ne ugovarja, bo Bog z nami zadovoljen. Bog obrezuje srce, pa ne zato, da bi bolelo, marveč zato, da bi bila božja podobnost na njegovem otroku tem popolnejša. To pa stori iz ljubezni, z očetovsko obzirnostjo in božjo spretnostjo. — (Zwenger.)

Družina iz N. mesta se zahvaljuje sv. Jožefu in sv. Antonu za uslišano prošnjo v stiski in sili.

Kar je redko — je drago, velja tudi o maši. To skušajo danes zlasti verniki, ki nimajo priložnosti za sv. mašo.

VSEBINA: Članki: Srečo voščimo! — Kralj Herod in papež Peter. (J. Šimenc.) — Lekarna. (A. C.) — Tak je človek. — Če ni duhovnika. (J. K.) — Ali zidamo — ali podiramo ... (J. Langerholz.) — Krščanska družina: Trije oporniki. — K luči: Poroka brez župnika ali brez duhovnika. (Dr. A. Odar.) — Kdo je spletel šibo božjo? — „Odkritje nove dežele“. — Liste: Mati Marija. — Carstvo brezbožnikov. — Iz življenja Cerkve: Po svetu in domovini. — Mar. družbe. Iz kraljestva kršč. ljubezni. — Opazovanja. — Pomagajmo umirajočim! Razno.

Cena »Bogoljuba«: za posamezne naročnike 20 din. v skupinah po 15 din.; v Nemčiji 2 Rm. v Italiji 8 lir, v Franciji 32 fr., v Ameriki 1 dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za julij 1941.

Mesečni zavetnik: Sv. Jakob, apostol (25).

Mesečna namena molitve, blagoslovljena po sv. očetu:

Splošni namen:

Večja verska izobrazba vernikov.

Misijski namen:

Spreobrnjenje mohamedancev.

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljublj. škofija	Lavant. škofija
1	Torek	Presveta Kri	Ljublj., Trnovo	Zibika
2	Sreda	Obisk Mar. D.	Draga	Sladka gora
3	Četrtek	Leon 11., papež	Komenda	
4	Petek	Urh. škof	Smlednik	Dramlje
5	Sobota	Ciril in Met.	Ljublj., Sv. Krišt.	Kalobje
6	Nedelja	5. pob. Izaija, pr	Radomlje	Slivnica
7	Poned.	Vilibald, škof	Lj., žen. boln.	Sv. Stefan p. ž.
8	Torek	Elizabeta, kralj.	St. Peter p. N. m.	Sv. Vid p. Grob.
9	Sreda	Veronika Jul.	Gočnik	Zusem
10	Četrtek	Amalija, dev.	Domžale	Nova cerkev
11	Petek	Pij L., pap. muč.	Zdihovo	
12	Sobota	Mohor in Fort.	Žužemberk	Vojnik
13	Nedelja	6. pob. Anakl., p.	Cemšenik	Vojnik
14	Poned.	Bonav., e. nč.	Kamnik, franč.	Kapela boln.
15	Torek	Henrik, cesar	Borovnica	Vitanje
16	Sreda	Karmel. M. B.	Češnjice	
17	Četrtek	Aleš, spoznav.	Vranja peč	Dobrna
18	Petek	Kamil, spoznav.	Lj., sol. boln.	
19	Sobota	Vinc., Pavl., sn.	Ljublj., lazari-isti	Šmartno v R. d.
20	Nedelja	7. pob. Hjer. E.	Prečna	Črešnjice
21	Poned.	Prakseus, dev.	Prežganje	Frankolovo
22	Torek	Marija Magd.	Lj., Lichtenturn	St. Jošt na Koz.
23	Sreda	Apol., s. muč.	Zelena jama	Gornji grad
24	Četrtek	Kristina, d. m.	Sodražica	
25	Petek	Jakob, apostol	Lj., Sv. Jakob	Koprivnica
26	Sobota	Ana, mati D. M.	Sk. Loka, kap.	Ljubno
27	Nedelja	8. pob. Pantal.	Vogle	S. Franč. Ksav.
28	Poned.	Viktor L., p. m.	Lj., Leonišče	Rosulje
29	Torek	Marta, devica	Tržič, Dekl. d.	Solčava
30	Sreda	Abd. in Sen., m.	Kostanjevica	Rečica
31	Četrtek	Ign. Lojol., sp.	Ljublj., jezuiti	Javorje

Odpustki za julij 1941.

1. Torek. Sv. Rešaja Kri J. P. o. članom Družbe sv. Petra Kl. pod nav. pogoji.

2. Sreda, prva v m. Mar. obisk. P. o. čl. škap. br. Karm. M. b. v. redovni c.; kjer te ni, pa v ž. — V. o. — P. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. z. in molijo p. n. sv. o.

3. Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. v br. a.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v ž. c.

4. Petek, prvi v m. P. o. l. vsem, ki nekoliko premišljujejo dobrotljivost sv. S. J., prejmejo pravno sv. obh. in molijo p. n. sv. o.; 2. čl. br. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor včeraj.

5. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki prejmejo sv. z., opravijo kako nabožno vajo n. č. Brezmadežni in molijo p. n. sv. o.

6. Nedelja, prva v m. Zunanje praznovanje sv. Cirila in Metoda. Čl. r. v. br. 3 p. o.: 1. če v br. c. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T. — Dalje p. o.: 1. čl. br. S. J.; 2. onim, ki nosijo viš. škap.; 3. čl. Apostolstva sv. C. in Met.

8. Torek. Sv. Elizabeta, kr. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerej, tudi v ž. c., kjer ni redovne.

9. Sreda. Sv. gorkumski muč. P. o. istim kakor včeraj.

10. Četrtek. Sv. Veronika Jul. P. o. istim kakor 8.

13. Nedelja. Sv. Frančišek Solan. P. o. kakor 8.

14. Ponedeljek. Sv. Bonaventura. P. o. kakor 8.

16. Sreda, Karmelska M. b. P. o. v karmelskih cerkvah vsem vernikom tolikokrat, kolikorkrat obiščejo e. in molijo p. n. sv. o. vselej vsaj 6 krat Oče naš, Zdrava Marija in C. b. — Če se slovesnost prelóži na nedeljo, se odp. dobe ta dan. Kjer ni karm. cerkve, verniki lahko obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena škapa, br. Karm. M. b. Odp. se lahko darujejo dušam v v. Dobiti jih je mogoče od večeraj opoldne pa do danes opolnoči. Glede sv. zakr. veljajo odnosno iste določbe kakor za odpustke 2. avg. — P. o.: 1. čl. škapa. M. b. kakor 2. t. m.; 2. čl. br. sv. R. T. kakor 4.

19. Sobota. Sv. Vincenelj Pavelski. V cerkvah in kapelah sv. Vinc. vsem vernikom p. o. tolikokrat, kolikorkrat po prejemu sv. z. obiščejo cerkev ali kapelo in molijo p. n. sv. o. vselej vsaj po šestkrat Oče naš, Zdrava Marija in C. b. Kjer je za te odp. določena nedelja, se odpustki dobe dotično nedeljo.

21. Ponedeljek. Bl. Angelina. P. o. kakor 8.

22. Torek. Sv. Marija Magdalena. P. o.

1. čl. br. sv. R. T. kakor 4.; 2. čl. br. Sreda M. 23. Sreda. Sv. Lavrenelj Brind. P. o. kakor 8.

25. Petek. Sv. Jakob. P. o. čl. Družbe sv. Petra Kl. ako molijo za razš. sv. vere in p. n. sv. o.

26. Sv. Ana. P. o. 1. čl. br. škapa. M. b. kakor 2.; 2. istim kakor 8.

27. Nedelja. zadnja v m. Bl. Mar. Martinengo. P. o. istim kakor 8. — P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo r. v.

29. Torek. Sv. Marta. P. o. čl. br. sv. R. T. kakor 4.

31. Četrtek. Sv. Ignacij Loj. V jezuitskih cerkvah vsem vernikom p. o. tolikokrat, kolikorkrat po prejemu sv. z. obiščejo cerkev in molijo p. n. sv. o. vselej vsaj 6 krat Oče naš, Zdrava Marija in C. b. — Kjer je za te odp. določena prejšnja ali naslednja ned., se dobe ti odp. tisto nedeljo, ki jo odloči predstojništvo cerkve.

Bolni na pljučih! Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti prehranjevanja ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po popolnjeni sčasoma bolezen preneha.

Resni moške

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastoj

dobite mojo knjigo. iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker ima moj založnik **samo 10.000** komadov **za brezplačno** razpošiljanje pišite takoj, da se boste mogli tudi Vi prištevati med one srečneže

Zbiralnica za pošto:

Pannonia Apotheke, Budapest 72

Postfach 83. Abt. Z. 493.

Zobobol lahko odstrani

VERAMON.

Veramon se nadalje uporablja pri glavobolu, po preveč zavžitem alkoholu, pri bolečinah ran in boleštni menstruaciji.

Zavitki z 2 tabletama in z 10 ter 20 tabletami se dobe v vseh lekarnah.

VERAMON

Oglas reg. pod S. br. 31896 od 5. XI. 1938.

Insertirajte v „Bogoljubu“

SALDA - KONTE, STRACE - JOURNALE, ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE,
ODJEMALNE KNJIZICE, RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

LJUDSKE TISKARNE V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neom. jamst.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA C. 6

V LASTNI PALAČI
nasproti hotela „Union“

obrestuje hranilne vloge najugodnejše.

NOVE in STARE vloge, ki so v
celoti vsak čas razpoložljive, obre-
stuje po 4%, proti odpovedi do 5%

VZEMI IN BERI!

Romano Guardini: **Sveta znamenja.**

Prevedel Franjo Tominec. Z liturgičnimi slikami opremil akad. slikar Miha Maleš. Elegantno opremljena. Strani 115. Broširana stane din 35,—, Lit. 1050, vezana din 45,—, Lit. 1350.

Ta, krasno pisana knjiga vam bo odkrila čudovito globino in skrivnostni pomen svetih znakov in posvečenih predmetov, ki se jih poslužujemo v cerkvi in doma. Avtor piše v izbrušeni obliki, pristržno in vsakemu umljivo. Že znane stvari (križ, sveča, blagosl. voda, pepel, zvonovi, sveti časi, molitev itd.) se vam bodo naenkrat pokazale v novi luči in v novem smislu.

P. Jos. Schrijvers: **Jezus duhovniku.**

Prevedel dr. Vilko Fajdiga. Strani 132. Broširana stane din 35,—, Lit. 1050, vezana din 45,—, Lit. 1350.

Moderno, globokomno in elegantno pisano delo v stilu „Hoje za Kristusom“ namenjeno duhovnikom. Srčna, intimna premišljevanja o duhovništvu in njegovem poslanstvu v obliki razgovora Jezusa z duhovnikom. Obe knjigi sta izšli pred kratkim.

V tisku je in izide julija prepomembna knjiga za naše fante:

Dr. Tihamer Toth: **Pomladni viharji.**

(Fantovska mladost). Prevedel France Jare. Strani 240.

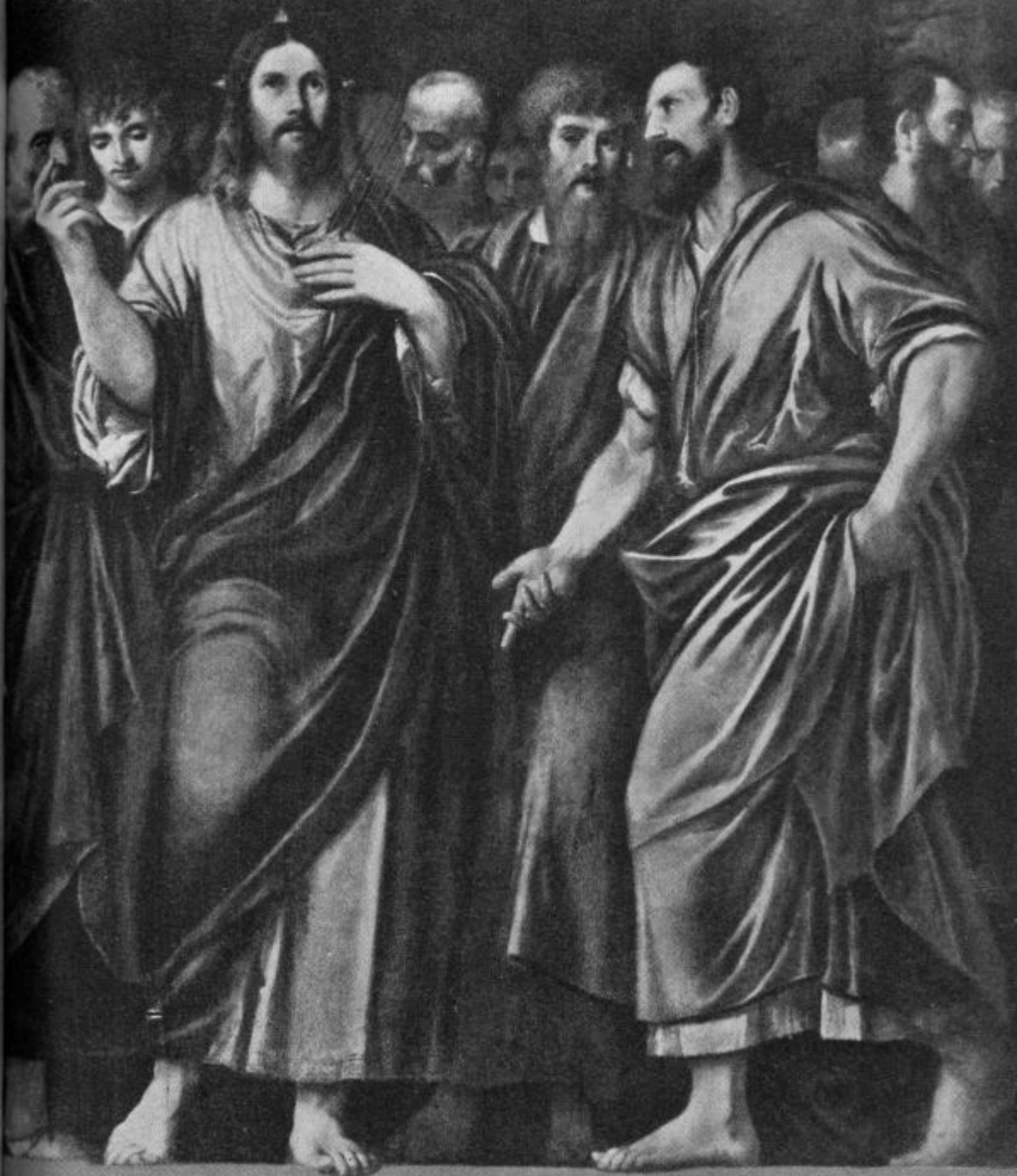
To delo slavnega madžarskega pedagoga in ljubitelja mladine, monsignora Totha, je prevedeno že v vse svetovne jezike. Doživelo je že nešteto izdaj. Ta tankočutni psiholog pozna do dna fantovsko dušo in viharje njegove mladosti. Zato tudi res piše od sreča k sreči, ki prav v tistih nevarnih letih najbolj potrebuje učitelja in vodnika. O kočljivih problemih pubertetne dobe in nevarnostih dozorevajoče mladosti, govori fantu z vso obzirnostjo, pa vendar odkrito in živo iskreno. Zato tudi knjiga mladega čitatelja priklene nase in mu postane blagodejno odkritje, svetovalec in vodnik. — Starši, naročajte jo vašim sinovom, da bo pomagala vzgajati čist, zdrav in krepak rod, ki bo naše jamstvo in ponos.

Tu našete knjige naročajte pri založnici:

LJUDSKA (prej Jugoslovanska) KNJIGARNA V LJUBLJANI pred Škofijo 5

Urednika: Ant. Čadež, Jos. Šimec. Izdajatelj: Ivan Rakovec.
Za Ljudsko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič

STIGMATI
TRINITATIS

„Filip: „Kdor vidi mene, vidi Očeta... Jaz sem v Očetu
in Oče v meni.“ (Jan 14, 11.)

„Gospod, pokaži nam Očeta in zadosli nam bo“
(Jan 14, 8.)

